

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZESIĄTY DRUGI

Rękopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się.

Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 9-tej rano do 6-tej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop. — **Nekrologja:** za jeden wiersz 15 kop. — **Zwyczajne ogłoszenia:** za jeden wiersz drobnego pisma lub też jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop. — **Małe ogłoszenia:** za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop. — Z wyjątkiem ogłoszeń do „Nekrologji”, wszelkie ogłoszenia muszą być z dnia użyciu podawane.

Prenumerata.

W Warszawie: rocznie rs. 6 półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za odosłanie do domu dopłaca się kop. 5 miesięcznie. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prowincji i w Ces.: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące w tym samym kwartale rs. 1 kop. 75, za 2 miesiące w oddzielnych kwartałach rs. 2, miesięcznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 20.

Dziś: s. Krystyny Panny M.
Jutro: s. Jakóba Apostoła i Krzysztofa.
Środa: s. Anny, Matki N. Marji P.
Czwartek: s. Natalji P. M. i Pantaleona.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 9.
Zachód „ „ „ 8 „ 2
Długość dnia godzin 15 minut 53
Ubyło „ „ 0 „ 49.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego”: Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Piątek: s. Innocentego P. i Celsa M.
Sobota: s. Marty i Serafina Panie.
Niedziela: s. Kunegundy kr. polsk.
Poniedziałek: s. Ignacego Lojoli.

— Pobożni tłumnie zebrani zapelniali wczoraj świątynie Pańskie, a szczególnie te, w których odbywały się nabożeństwa odpustowe.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu sumę celebrował Jks. Rutkowski, wikariusz tegoż kościoła, w czasie której miał kazanie Jks. Sulimierski.

Na nieszpórach naukę wypowiedział Jks. Chromiński.

— W kościele św. Józefa, Oblubieńca N. Marji Panny na Krakowskim-Przedmieściu, sumę celebrował Jks. kanonik Jagodziński, słowo Boże w czasie sumy głosił Jks. Kopański.

Nieszpory odprawił Jks. Szamota, podczas których kazanie wypowiedział Jks. Wołyniec.

Pojutrze przypada doroczna pamiątka św. Anny, Matki Najświętszej Panny, którą też kościół tego imienia (po-bernardyński) na Krakowskim-Przedmieściu obchodzić będzie z zupełnym odpustem, z dwoma kazaniami i procesjami. Pierwsze nieszpory, jako w wigilję uroczystości, odbędą się w dniu jutrzejszym.

Takiż odpust w kościele św. Jacka przy ulicy Freta i na Pradze odbędzie się w niedzielę, dnia 30 b. m.

Przegląd polityczny.

Notą z dnia 15-go b. m. zawezwała konferencja stambulska W. Portę, aby podjęła się interwencji zbrojnej w Egipcie. Na to wezwanie odpowiedziała W. Porta w dniu 19-ym b. m. oświadczeniem, że gotową jest przystąpić do konferencji; zwyczajem swoim pominęła przeto dyplomacja turecka właściwą kwestję, która w dzisiejszem zastrzeżeniu swoim nie znosi zwłoki 24-godzinnej, a zamigotała mocarstwom nadzieją, iż zechce wspólnie z reprezentantami tychże zastanowić się nad sytuacją. Odpowiedź taka mogłaby ucieszyć dyplomatów, obradujących w Terapii, przed miesiącem, ale nie dzisiaj. Nie dziś przeto, że odpowiedź W. Porty obudziła powszechne rozczarowanie, i że zarówno Anglja, jak — według półurzędowej noty Temps'a — i Francja nie zamierzają nadal ludzi się już skutecznością konferencji i przedsięwzięcia wyprawę do Egiptu na własną odpowiedzialność, zadawałając

się milezącą zgodą reszty mocarstw. Ta reszta mocarstw zaczyna także oswajać się z myślą, że dalsze obrady konferencji straciły rację bytu i dlatego, jak z półurzędowych głosów domniemywać się można, rade byłoby jaknajprędzej wycofać się z dalszej akcji dyplomatycznej, aby nie potrzebowały uchylać dla Anglji i Francji mandatu okupacyjnego.

Mocarstwa wschodnie wraz z Włochami przyjęły myśl konferencji, gdyż liczyły na przystąpienie Turcji i przyjęcie przez nią mandatu europejskiego do zaprowadzenia w Egipcie porządku, nie wykluczając przytem ewentualności, że Anglja i Francja mogłaby w interwencji zbrojnej z armją sultana współdziałać. Dziś sytuacja rdzennie zmieniła się; dzisiaj, chociaż Turcja ostatecznie wchodzi w grono dyplomatów, mozolających się w Terapii nad znalezieniem kamienia filozoficznego dla kwestji egipskiej, niema żadnej nadziei, aby po wkroczeniu anglików do Aleksandrii, wojska sultańskie mogły już interweniować w Egipcie. Chociażby nawet Europa nie obarczyła Turcji na wypadek interwencji swoim upakarzającym mandatem, to i tak nie można przypuszczać, aby egipcjanie przyjęli w dzisiejszych okolicznościach armję sultana uprzejmie i gościnnie. A zresztą Anglja, umieściwszy raz 6,500 swoich żołnierzy w Aleksandrii, nie wycofa ich dla ustąpienia miejsca tureckim nizamom, gdyż rejterada podobna pozabawiłaby ją raz na zawsze wpływu na wschodzie, a gwiazda jej w Indjach zaćmiłaby się tak złowrogo, że mogłaby słusznie obawiać się ztąd najgorszych dla swego cesarstwa indyjskiego skutków. Skoro zaś Anglja nie wycofa się już teraz z Egiptu, pozostawałaby jedna chyba jeszcze ewentualność dla Turcji: współdziałanie militarne z Anglją. Ale pięknieby też wyglądał sultan w oczach świata arabskiego w takim sojuszu! Jakkolwiek przeto dyplomaci z Terapii zaprosili W. Portę w ślad jej noty z dnia 19-go b. m., aby przysłała swoich pełnomocników na sobotnie posiedzenie konferencji, jakkolwiek W. Porta zamianowała już nawet reprezentanta swego w osobie Assimabazy, byłoby czechem optymizmem mniemać, że z tego nowego zwrotu rzeczy wypłynie jaka korzyść dla Turcji, i że interwencja wojsk sultańskich w jakichkolwiek warunkach da się dziś jeszcze uskutecznić.

To też w odpowiedzi na notę W. Porty z dnia 19 b. m. Anglja i Francja przystąpiły do bezzwłocznej organizacji wyprawy. Gladstone już nazajutrz zażądał od izby gmin kredytu nadzwyczajnego, który ma dzisiaj bliżej uzasadnić, a Temps w imieniu rządu francuskiego zapowiada toż samo. W nocy z czwartku na piątek zarówno we Francji jak w Angli wydano szereg rozporządzeń militaryjnych, które każą się spodziewać, że obydwa mocarstwa — na mocy konwencji, pomiędzy sobą zawartej, i nie czekając nawet na decyzję mocarstw co do wniosku wspólnie postawionego dnia 19 b. m. na posiedzeniu konferencji a żądającego upoważnienia ich do okupacji kanału Sueskiego — bezzwłocznie przystąpią już do akcji, jeżeli ta akcja wogóle ma przynieść jaką korzyść. Nie należy bowiem zapominać, że widoki rychłego powodzenia wyprawy angielsko-francuskiej niezmiernie się zamroczyły wskutek ślamazarności, z jaką Anglja i Francja zbrojenia swoje prowadzą. Ileż to razy telegrafowano już z Londynu, że wszystko do wymarszu gotowe, że rezerwy zwołane, że Wolseley odpłynął już do Port-Said a Roberts zajmuje Suez — tymczasem z tego wszystkiego pozostało faktem, że marynarze admirała Seymoura przez 48 godzin przypatrywali się obojętnie z pokładów okrętowych na pożar i plądrowanie Aleksandrii przez wypuszczonych więźniów i spędzonych z okolicy beduinów, że Arabiemu paszy pozwolono zająć wyborną pozycję strategiczną w Kafr-el-Dauar, opartą na flankach o jeziora Mariut i Abukir, że pozostawiono mu czas aby ogłosił wojnę świętą i wzmocnił swoje, w pierwszej chwili zdemoralizowane zastępy, że nareszcie wymordowano chrześcijan w Kairze, Tantah, Mansuhra, Zagazik, Benta, Kaliub, Damiecie i kto tam wie gdzie jeszcze!

Wszystkie najnowsze wieści z Egiptu stwierdzają, że wpływ moralny i siła militarna Arabiego rosła z każdą chwilą. W Kafr-el-Dauar stoi 6,000 jego ludzi w pozycjach okopanych i od natury do obrony przeznaczonych.

Pozycja ta leży na wąskim przesmyku lądowym, który łączy deltę Nilu z Aleksandrią; po obu bokach jego leżą ogromne bagniska: jezioro Mariut (Mareotis, 40,000 hektarów) i jezioro Abukir (14,000 hektarów); przesmykiem tym prowadzi droga żela

KARZEŁ DYPLOMATA

POWIEŚĆ HISTORYCZNA

przez

T. T. Jeża.

TOM II.

(Dalszy ciąg. — Patrz № 161.)

Obecność senatora potrzebną była do sankcjonowania postanowień. Postanowiono więc tylko razem się trzymać i czuwać nad dworem, w którym złożone są zwłoki królewskie — czuwać dniem i nocą. Zaledwie atoli postanowienie to zapadło, aliści słysząc się dało wołać:

— Kasztelan!... kasztelan!...

Pomiędzy namioty wjechał orszak, któremu przewodniczył szlachcic chudy i wysoki, śladami ospy na obliczu poznaczonej i nieco przygarbiony.

— Kolo!... do kola prosimy!... — wzywano przybysza.

Szlachcic z konia zsiadł, do namiotu wszedł, obecnym się wkoło pokłonił i zapytał:

— I cóż?...

— Dwór zamknięto: wejść i pomodlić się przy zwłokach króla nie sposób... — odpowiedział mu razem głosów kilka.

— Hm... — mruknął senator i zaczął przemowę, podobną z treści do tej, którą najpierwszy mówca obrady był zagaił.

Kasztelan nie skończył jeszcze, kiedy oznajmiono przybycie z Tykocina miecznika koronnego z francuzami.

— A to dziś francuzi audjencję mieć mieli!... — odezwał się ktoś.

ROZDZIAŁ XLVI.

W którym znajdujemy dowód, że szlachetność umysłu bywa pożyteczną.

Około południa otworzyły się drzwi dworu knyszynskiego dla wszystkich i dla każdego, co chciał zwłokom królewskim pokłon złożyć i za duszę Zygmunta Augusta modlitwę odmówić. Zwłoki wystawiono w tej samej komnacie, w której przed laty królewicz, z towarzyszymi eskapady, przy kominie się grzał. Złożono je na katafalku bez szkarłatów, bez całuna, bez świec jarzących. Żadne oznaki zewnętrzne, żadne klejnoty nie znamionowały w nieboszczyku tym króla, naczelnika państwa zajmującego stanowisko mocarstwowe. Polska potężna wówczas była — i zgasty potęgi jej wyobraźniel spoczywał na deskach prostych, kilimkiem skromnym okrytych i na stopnie nie wzniesionych. Za głową stał krzyż, po dwóch stronach którego gorzały dwie świece z wosku złotego. Było to skromnie, więcej aniżeli skromnie — ubogo.

Ubóstwo to, następstwo zgonu w otoczeniu, w jakim się Zygmunta August pod koniec żywota swego znajdował, nie raziło jednak; przeciwnie: bardzo ono śmierci odpowiadało, aniżeli pompa pogrzebowa, bardziej majestat onej uwydatniało i podnosiło. Ten kredowo blady, nieruchomy, były król impo-

nował z katafalka, pozbawionego złocen i ozdób. Widok jego przejmował skruczą głębią. *Pulvis es et in pulverem reverteris.* Szlachta i włościanie okoliczni, napelniając komnatę, przedsień, ganek i podwórze, klęczeli i w piersi się bili, czola do ziemi chylili i powtarzali:

— Zygmunto! Augusto! odpoczynek wieczny racz dać, o Panie!...

Wymawiali wyrazy te z głębi serc szczerych, z głębi uczuć miłością dla zmarłego nabrzmiałych.

Śród innych odwiedzających, weszli do komnaty pan de Balagny z towarzyszymi, pp. Charbonné, Du Bellay i Choisin. Spotkał ich zawód dotkliwy. Otrzymali audjencję, ale u nieboszczyka. Przyjął ich trup blady. Na obliczach francuzów malowała się konsternacja. Łamało się dla nich jedno z ogniw planu, wedle którego zamierzali robotę zasnuć. Cóż im pozostawało? Złożywszy hołd zwłokom królewskim, do parku wyszli i, chodząc po takowym, rozmawiali ze sobą półgłosem. Pan de Balagny opowiadał rozmowę, jaką dnia poprzedniego miał z księdzem Cyrusem, posłem niemieckim, który wyliczył mu stosunki ważniejsze, na których opierały się szanse arcyksięcia austriackiego do tronu polskiego. Prymas był za nim, nuncjusz papieski za nim, z panów polskich dyssydentom przodujących, połowa większa za nim się wyraźnie oświadczała: wybór arcyksięcia nie podlegał, zdawało się wątpliwości najmniejszej, zwłaszcza, że książdz Cyrus rozporządzał środkami znacznymi.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

zna z Aleksandrii do Kairu i kanał Mahmuda, niosący wodę słodką z nad Nilu do Aleksandrii. Stojący tu z 6,000 wojska Arabi może długo stawić opór anglikom, zanim przelamą jego szyki, aby podążać w głąb kraju. Dowodzący w Aleksandrii jen. Archibald Alison zrekonoskował pozycje Arabiego, docierając o 3 mile do tychże, i stwierdził, że są wyborne. Wprawdzie dotąd nie odprowadził Arabi wód kanału Mahmuda do jeziora Mariut, ale zatałmował bieg ich, tak, że Aleksandria, gdy się wyzerpia, cysterny, obaczy się bez wody do picia. Obecnie fortyfikuje Arabi pozycję Abukir i zamierza uderzyć na obsadzone przez anglików Ramleh pod Aleksandrią. Wątpimy, czy ta ostatnia wiadomość jest prawdziwą, trudno bowiem przypuszczać, aby Arabi uczuł się już na siłach do przejścia w wojnę zaczepną; wydaje nam się raczej prawdopodobnem, że zechce on bronić Kairu i wykonać atak na kanał Sueski, zanim staną tam wojska angielsko-francuskie. Donoszą, że 10,000 żołnierzy egipskich, w tej liczbie 5,000 beduinów, zbliża się do Suezu.

Tymczasem w Kairze powiodło się Arabiemu zaimprowizować zgromadzenie notablów, złożone z baszów, ulemów i t. p. i zażądać odeń proklamowania wojny z Anglią i sprzymierzonym z nią khedywem; równocześnie zaś wydał manifest do gubernatorów, w którym, ogłaszając wojnę, wzywa ludność pod broń, naznacza srogie kary na ociągających się, pozbawia kedywa wszelkiej władzy i ogłasza go zdradcą kraju, ponieważ wspólnie z anglikami morduje egipcjan! Proklamacja Arabiego znajduje posłuch w najdalszych zakątkach Egiptu i świata arabskiego. Z Mekki i Medyny śpieszą już ochotnicy na obronę islamu przed napaścią gjaurów.

Królowa Wiktorja zamianowała jen. Wolseleya komendantem wyprawy, a jenerała Adye szefem sztabu jeneralnego. Według najnowszych wieści, korpus ekspedycyjny będzie liczył 14,000 wojska; dnia 21-go b. m. telegrafują z Bombaju, iż oddział wojsk indyjskich odpłynął już na dwóch statkach do Suezu, gdzie dowodzić nimi będzie jen. Roberts. Korpus francuski zaś, pod dowództwem jen. Thomassin, składać się ma z brygady piechoty marynarki, z brygady żuawów i tyraljerów, tudzież z dwóch pułków algierskich. Wsiada on na okręty w Tulonie.

Angielska izba gmin uchwaliła dnia 21-go b. m. w trzecim czytaniu bill o umorzeniu zaległości czynszowych w Irlandji 285 głosami przeciw 177.
Br. Z.

Planty w Warszawie.

Warszawa staje się wielkim miastem: przysstraja się we wspaniałe gmachy, nowemi wieżami kościołów i kominami fabryk strzela w niebo, układa wygodne bruki, posiada już koleje konne, krząta się około nowych wodociągów, marzy o kanalizacji.

Wobec tych faktów, do których coraz nowe dołączają się, jak np. budowanie dróg żelaznych, dla których miasto nasze będzie głównym ogniskiem, serce prawowitego warszawiaka napęlnia słuszną dumą, mimowolnie głowa jego podnosi się coraz wyżej, a nawet niewiele brakuje, żeby popadł w pierwszy z grzechów głównych i może utrzymywać zechce, że Warszawa zrówna się z Paryżem—pierwowzorem miast wielkich.

Przyznajmy się szczerze, i ty szanowny czytelniku i ja, który to piszę, że wszyscy bardzo się z potęgą i wzrostu naszego redzinnego miasta cieszymy. Jak małe pachole wyrasta na poważnego męża, tak i nasza Warszawka, za naszej jeszcze pamięci tak mała, niepozorna, przeważnie drewnianemi dworakami zabudowana i tonąca w nieskończonej zieleni sadów, jak terażniejszy Lublin lub Płock, dziś urosła w potężny, murowany gród.

Warszawa stała się miastem przemysłowem i fabrycznem, punktem zbiegu wielu ważnych linii kolejowych, ogniskiem przyciągającym do siebie ludzi, nawet ze stron odległych.

Wszystko to byłoby dobrze i pięknie, gdyby nie jedno *ale*.

Z rozwojem miasta, z raptownem powiększaniem się ludności wzrosły też różne potrzeby, a przede-wszystkiem podrożały lokale, których na razie zabrakło!

Spekulanci i niespekulanci, za swoje, lub pożyczone pieniądze, zaczęli na gwałt skupować place i budować domy. Jakże domy, o tem niech sądzą ci, którzy w nich mieszkają; nie o domach bowiem mówić zamierzamy.

Każde miasto zabudowywa się najbardziej we środku. Tu się skupiają wszystkie interesa, tu też każda pędz ziemi płaci się tak drogo, iżby ją, jeżeli nie rublami metalicznymi (co by zresztą przyszło z trudem) to przynajmniej papierowemi pokrył.

Lecz w miarę dalszego rozwoju miasta, tych placów w środku nie wystarcza. Daremnie przerobiono już na domy dawniejsze ogródki (zobacz Nowy-Swiat), daremnie zabudowano na cztery strony i zwięziono do minimum, a nawet poza minimum prawem przepisane, obszerność dawnych, wielkich podwórz, wszystkiego nie dosyć, potrzeba i chęć zysku prze ludzi naprzód.

Biada placom i ogrodom poza środkiem miasta położonym, ba, nawet biada i tym, które blisko obwodu się znajdują!

Z każdym dniem padają stare drzewa owocowe, lub ozdobne. Zielone przestrzenie, naturalne zbiorniki świeżego powietrza, gina, zacieśniają się ulice, wzięte pomiędzy dwa rzędy domów wysokich, wśród których trzyma się prawie bez ruchu kolumna atmosfery dusznej, przepelnionej kurzem i wyziewami.

Wśród tego kurzu, złane potem, snują się masy ludzi, zmuszonych żyć w mieście, biedą lub obowiązkiem do bruku przykute.

Nieraz też z uciesnionych piersi tych biedaków wydobywa się okrzyk: „Więcej świeżego powietrza, bo się podusimy my i dzieci nasze“.

W istocie, przybywającemu ze wsi, lub mieszkającemu w obwodzie miasta, gdy się zapuści głębiej, zwłaszcza w starą dzielnicę Warszawy, trudno pojąć, jak w cuchnącej, dusznej atmosferze mogą żyć takie masy ludzi, jak mogą wychowywać się dzieci.

Wychowują się bo muszą, lecz ile ich przytem ginie, na to niech odpowie statystyka lekarska.

Nad doprowadzeniem Warszawy do normalnego stanu pod względem zdrowotności radzą różni specjaliści i rady ich pewnie wyjdą na pożytek ogółu. Do rad tych ogólnych ośmielam się i ja dorzucić jedną.

Ponieważ Warszawa coraz więcej staje się bogatszą w mury, a w przestrzenie zarośnięte roślinami uboższą; ponieważ już i dziś, jej *salon letni* tak jest ciasnym i tak zakurzonym w skwarny dzień lipcowy, że w nim trudno odpoczynek i ochłodę znaleźć, ponieważ istniejące obecnie ogrody publiczne na potrzeby miasta i w tej chwili nie wystarczają, potrzeba złemu zaradzić zawczasu.

W oczach naszych tworzą się nowe dzielnice, złożone wyłącznie z kamienic i fabryk dymem zięjących, powstałe na warzywnych ogrodach, lub wyciętych sadach. W nowych tych dzielnicach, oprócz ulic szerszych niż w starych, ogrodów, skwerów itp. niema.

Co tym dzielnicom dostarcza, albo lepiej, co wkrótce dostarczy świeżego powietrza, gdy i za wałem położone ogrody, jako place, pod domy sprzedanemi zostaną?

Gdzie będą się wychowywać dzieci, gdzie wypoczną starzy — jedni i drudzy bez dobrego powietrza, cieniu, zieloności, kwiatów obejść się nie mogący?

O potrzebie założenia nowego parku pisał w *Ogr. polsk.* p. F. Szanior. Szanowny prezydent odpowiedział mu, że park założony będzie, ale nie tam gdzie p. S. proponował (obok posesji Koszyki), lecz za wolskimi rogatkami.

Bardzo to dobre i dla dzielnicy wolskiej niezmiernie pożądane.

Są tam wprawdzie ogrody znaczne (Hoserów, dawniej Ohma i w. i.), lecz te niezadługo zapewne pójdą na place. Na gruncie bowiem, choćby 1 rs. za łokieć kw. wartym, już się ogród nie opłaca.

Wtedy to nowy park zacznie oddawać wielkie przysługi.

Lecz i tego parku nie dosyć; wystarczy on bowiem dla jednej dzielnicy, ale nie dla tylu, wiele ich jest ogrodów pozbawionych.

Otóż przychodzi nam myśl następująca.

Kraków szczyci się swojemi plantami, które opasują go ślicznym wiankiem. Każdy krakowiak potrzebuje od domu odejść kroków kilkadziesiąt lub kilkaset i już się znalazł w ogrodzie, następczącym mu obok zieleni, cieniu itp. przechadzkę nader urozmaiconą.

Ponieważ lubimy jeździć za granicę, więc t. z. *promenady* Wrocławia, Lipska, Drezna, Hamburga itp. powszechnie znamy.

Są to wszystko niby ogromne kola, złożone ze skupin drzew, alei, trawników, fontann i zbiorników wody, kwietników, nieraz ozdobionych pomnikami wielkich ludzi itd.

Wszystkie te wspaniałe plantacje, co łatwo spostrzedz, urządzono na pierwotnych granicach miasta. Następnie gdy ono się rozszerzyło, te koliste bulwary dostały się do wnętrza. Dziś, są to przepyszne aleje i ogrody, na które wychodzą najwspanialsze pałace—dosyć przytoczyć Wrocław.

Warszawa w chwili obecnej czuje się zaciasną; pod jej naciskiem mają wkrótce pęknąć wały obwodowe, a granica miasta posunięta będzie znacznie dalej.

Zdarza się chwila najlepsza do urządzenia w mieście naszym plantów takich, jakie posiada Kraków.

Dziś łatwiej to wykonać, bo się rozporządzać będzie gruntem ulicy Przyokopowej i miejscem po świeżo zasypnym wale. Gdzie przytykają do tego place miejskie, tam należy planty odpowiednio rozszerzyć, gdzie koniecznie potrzeba gruntu dokupić, tem łatwiej to można zrobić dziś, niż później, gdy place podrożeją.

Planty warszawskie powinny rozpocząć się od brzegu Wisły przy rogatkach czerniakowskich, okrążyć miasto, zbiegnąć znów do Wisły po tej stronie kolei nadwiślańskiej (obok mostu kolejowego) i ozdobić cały brzeg Wisły (bulwar nadbrzeżny).

Zresztą granic tych nie potrzebują się one trzymać ściśle, bo na drodze mogą napotkać przeszkody niepodobne do usunięcia. Przeszkody takie wymina lub przeskoczą, tak zrobiono w Lipsku np.

Szczegóły techniczne i plany plantów w danym razie wykonają specjaliści, których, dzięki Bogu, mamy dosyć.

Przez urządzenie plantów Warszawa zyskałaby niejako ogromny park, bliski dla wszystkich, upiększający ją i dostarczający mieszkańcom tego, bez czego pobyt w niej letni jest nieznośnym: świeżego powietrza, woni kwiatów, cieniu.

Uważając dalsze zalecanie tego projektu za zbyt techniczne, bo korzyści jakie zapewnia zbyt są wyraźne, ośmielamy się polecić go uwadze ojców miasta.

Edmund Jankowski.

Szkoła miejska

z nauką rzemiosł.

W roku zeszłym, w Grójcu otwarta została trzyklasowa szkoła miejska z nauką rzemiosł, pierwsza w kraju szkoła prowincjonalna z takim kierunkiem.

W dniu 1 lipca ukończyła ona i zamknęła pierwszy rok swojego istnienia, przedstawiwszy zebranej na akt uroczysty publiczności rezultaty jednorocznej swojej działalności.

Rezultaty te wyrażone były w odczytanem na akcie sprawozdaniu objaśniającem, że w roku zeszłym w szkole otwartą była tylko pierwsza klasa i jeden oddział drugiej. Zapisano się i uczęszczało na lekcje uczniów 34.

Program nauk wykładowych obejmuje: religję, języki polski, rosyjski i niemiecki, historję powszechną, arytmetykę, geometrję praktyczną, początki algebry, nauki przyrodzone, wiadomości z fizyki, rysunki techniczne i ornamentacyjne.

Zakres wykładanych nauk wskazuje, że zadaniem szkoły jest, aby każdy z jej uczniów po przebyciu całkowitego kursu posiadał pewien zasób wiedzy, obok specjalnego wykształcenia. Wychowanie szkoły ma dać uczniom pewien zakres wiedzy zaokrąglony, że tak powiemy, skończony, dostateczny do samodzielnego życia w przyszłości, jeżeli tego indywidualne warunki ucznia wymagają, ale też i przysposabiający go należycie do dalszego kształcenia się w szkołach rządowych, gdyby do tego przedstawiła się możność i potrzeba ze względu na dalszy zawód, jakiemu uczeń poświęcić się zamierza.

Szkoła grójcka wszystkimi szczegółami swego wewnętrznego urządzenia świadczy dobrze o dobrych dążnościach założycieli, któremi są trzej okoliczni obywatele.

Dom, w którym szkoła się mieści, zbudowany jest niedawno i posiada prawie wszystkie warunki, jakich dla podobnego zakładu wymagać można.

Budynek wznosi się w punkcie miasta otwartym i zdrowym. Sale szkolne i warsztatowe są suche, wysokie i widne.

Na początek starano się szczególnie rozwinąć warsztaty ślusarskie i stolarskie. W pierwszym z nich było uczniów 15, w drugim 8. Reszta uczniów niemających jeszcze 11 lat skończonych do nauki w warsztatach nie uczęszczała.

Praca w warsztatach trwa tylko po kilka godzin na dobę. Uczniowie przepędzają tu tylko porę poobiednią od 3-ej do 7-ej.

Oprócz nauk książkowych i pracy warsztatowej, uczniowie zajmują się też w chwilach od innych zajęć wolnych ćwiczeniami gimnastycznymi, co bardzo dobrze oddziaływa na prawidłowy rozwój i zdrowie młodych organizmów.

Wyroby uczniów uczniów z zakresu ślusarstwa i stolarstwa przedstawione na akcie uroczystym, oraz ich rysunki świadczą dobrze o rozwijającym się smaku i zamiłowaniu do dokładnej, dobrze wykonanej roboty.

Jakkolwiek po jednorocznem istnieniu szkoły trudno jest przesądzać o przyszłości, to przecie powiedzieć już można, że dotychczasowa jej działalność rokuje dobrze. Cały kierunek i opieka ze strony założycieli otaczających swoje dzieło szczerą miłością pozwalają mieć nadzieję, że rzucone ziano nie pójdzie na marne.

Zyczyćby tylko należało, aby te pierwsze a tyle obiecujące kroki młodej szkoły obudziły żywe i jaknajszersze zainteresowanie się nią okolicznych ziemian. Dzisiejsze jej środki materialne są jeszcze bardzo szczupłe a byłoby nieodżałowaną szkoda, gdyby niedostatek funduszy stanął na przeszkodzie dalszemu prawidłowemu rozwojowi tyle pożytecznego zakładu naukowego, który powinien stać się wzorem dla innych okolic kraju.

Sw.

Z Paryża.

W lipcu 1882 roku.

(Dokończenie. — Patrz № 163.)

Podczas gdy za staraniem wdowy po Michelecie wznosi się ten pomnik, po bokach którego wyrte są nazwy narodów, które do jego wzniesienia się przyczyniły — a między niemi i polaków — Maurycy Sand wznosi matkę swą i pomnik innej natury, trwalszy niż pomniki, jakie jej wystawić mają niezadługo w Paryżu, gdzie się urodziła i w Nohant gdzie zmarła. Chcę mówić o drugim i przedostatnim tomie korespondencji pani Sand. Człowiek w nic tyle swej duszy nie kładzie, ile w listy które przeczyna nie dla publiczności, ale dla kogoś sobie najbliższego, kogoś którego niejako za drugiego siebie uważa. Pisząc je stara się zawrzeć w kilku słowach wszystko, co serce szeptem, a żywym słowem wyrazić nie może. Człowiek w takich listach właśnie zdejmując maskę z twarzy. Jeśli jest światowym, korespondencja jego błyszczyć będzie wszystkimi wdziękami i wszystkimi cnotami salonowemi — jak to np. widzimy w listach pani de Sévigné. Jeżeli hart stylu, poezja formy pokrywa suchosć treści — to egoizm się zdradza jak w listach Lamartine'a które również niedawno wyszły z druku. Jeżeli dobroć przeważa w człowieku, to rozlewać się ona będzie pod jego piórem, ona tworzyć będzie zdania i upiększać je będzie — jak tego mamy przykład w listach lorda Byrona. Nic więc pamięci człowieka istotnie wielkiej taką aureolą nie otacza i nie tak jej nie utrwała, jak jego korespondencja. Ona jedna wyświeca jednolitą iść życia jego i jego dzieł, ona wykazuje jedność myśli w słowach i czynach jego, uwydatnia wartość wewnętrzną duszy człowieka, bez tych wszystkich drobnych przy mieszek, w których sztuka pokrywa słabe strony. Genjuszowi istotnie wyższych sfer potomność stawia przede wszystkim pomniki z brązu lub kamienia, choć powinaby naprzód ogłosić jego korespondencję i taki mu jak najspieszniej wzniesić pomnik. Dla pół-genjuszów — próba ogniowa brutalnego odkrycia najtajniejszych zakątków ich istoty bywa nieraz zabójcza. Jerzy Sand przetrawił próbę tę zwycięsko, mimo złośliwości, z jaką zawsze publiczność korespondencję kobiety przetrząsa.

Nigdy różność sądów ludzkich jaśniej się nie wykazała, jak w ocenie, która wywołała to przedstawienie całej serji szczegółów o sobie samej w listach z dnia na dzień pisanych do przyjaciół, do matki, do dzieci, przez kobietę, której romanse drażniły tak bardzo i irytowały jej współczesnych i której fama tyle miłosnych i życiowych przypisała przejść. Jedni wobec tej pośmiertnej obrony niewinniają panią Sand, inni potępiają ją jeszcze więcej. Wogóle ci, którzy pamięć jej czernią, mniej się opierają na jej listach, aniżeli na anegdotkach i opowiadaniach bardzo rozpowszechnionych, ale których autentyczność jest wielce podejrzana.

Bóg tylko jeden wie — w istnieniach rzuconych na pastwę niedyskrecji publicznej — jaki jest udział kalumni, a jaki prawdy — i dla każdego czytelnika bezstronnego listy pani Sand zaszczyt jej przynoszą. Bywają czytelnicy, którzy gruntują swoje sądy na jednym wybryku. Inaczej trzeba badać listy pisane za biegiem pióra i sądzić ich całość raczej a nie szczegóły. Wreszcie, w całej korespondencji są takie ustępy, które dla nas mają inne znaczenie a inne miały dla tych, do których były pisane: Zamiana listów serdecznych jest zawsze do pewnego punktu korespondencją cyfrowaną, którą potomność tylko w połowie odczytuje. Chciałbym mieć wydrukowane listy jednego z tych cnotliwych Arystarchów rumieniących się na jakąś myśl paradoksalną, która się wymknęła jednemu z autorów, należącemu do plejady „przerabiaczy myśli.“ Nie trzebaby zapewne długo szukać, aby znaleźć frazes, na którym oprzećby można akt oskarżenia moralnego. Ale czego z pewnością znaleźćby było niepodobna, to takiej nauki moralności, jaką kreśliła pani Sand pod datą 10-go lipca 1836 roku.

„Odrzucić ostrożnie i religijnie z życia to, co jest zadowoloną próżnością, oprzeć się uparciu dumnym i złym, stać się pokornym i małym wobec maluczkich, płakać nad nędzą biedaków i nie chcieć innych pociech nad upadek bogacza, nie wierzyć w innego Boga jak tylko w tego, który nakazuje ludziom sprawiedliwość i równość, czcić to co jest dobre, sądzić surowo to co jest tylko siłne, żyć niczem prawie, dać prawie wszystko — aby powrócić równość pierwotną i powołać na nowo do życia boskie prawo — oto religja, jaką głośno wyznawać będę

w moim szczupłym zakresie i którą mam nadzieję wyłożyć moim dwunastu apostołom pod lipami mojego ogrodu.“

W tymże samym liście Jerzy Sand tak pięknie daje definicję: „Modlić się — to koniec moralny człowieka.“ I dodaje: „Jestem na pierwszym stopniu, najniższym, najnieudokonalnym, najniższym drabiny Jakóba. To też modłę się rzadko i źle. Ale jakkolwiek mało i źle to jest — czuję jednak pewien przedsmak ekstaz nieskończonych i zachwytów podobnych tym, jakich doznawałam w dzieciństwie, gdy zdawało mi się, że widzę Najświętszą Dziewicę, jakby białą, świetłą na słońcu plamę, która przebiegała przedemną.“

Ogólnym tonem Jerzego Sand są zachwyty. We wrześniu 1836 roku opowiada ona jak Urszula, jej służąca, która wyjechała z nią do Szwajcarii, była przerażona gdy się znalazła w pewnej wiosce nazwanej Martigny — gdyż jej się zdawało, że jest w Martynice, w czem się pocieszała jedynie nadzieją przywiezienia ztąd dobrej kawy. Ale najciekawszym jest list, w którym opowiada w jaki sposób zmistyfikowała jakiegoś głupiego adwokata, którego przyjął nie chciała i który mimo to przedstawił się jej.

„Zasługuje — mówi ona — aby było opisane we wszystkich językach, jakieśmy się zabawili kosztem niejakiego pana X... adwokata bez spraw, pełnego próżności, który przed paru dniami wylądował do la Châtre i czepia się każdego, nie zważając, że „każdy“ z niego drwi. Przyszedł on sobie spokojnie odwiedzić mnie bez zaproszenia lub pozwolenia z mojej strony, powołując się na rekomendację Rollinata, którego znał podobno w Chateauroux i który dziesięć razy odmówił jego proźbie o wprowadzenie do mego salonu. Rollinat, nie mogąc mu się opędzić, powiedział: — „Słuchaj pan, zdaje mi się, że pani Sand śpi jeszcze, a ja się idę spać położyć!“ — „Jako to samo południe?“ — „Tak mój kochany panie, taki tu zwyczaj w tym domu. Dobranoc panu!“ I poszedł spać. Tymczasem zawiadamiają mnie, że p. X. koniecznie chce mnie widzieć. Chowam się tedy w firanki mego łóżka — rozumie się małą szparę zostawiając. Wprowadzają pana X. do mego pokoju. Pewna wiele szanowna osoba przyjmuje go. Ma ona około czterdziestu lat, ale wygląda przynajmniej na sześćdziesiąt. Miała kiedyś śliczne zęby, ale dziś już nie ma ich wcale. Tak, wszystko przemija! Była niegdyś piękną, ale już teraz nią nie jest. Tak, wszystko się zmienia. Ma wielki brzuch i ręce trochę brudne; nic na świecie nie jest doskonałe! Ubrana była w suknię wełnianą szarą w czarny rzucik. Podszewka karmazynowa. Fularowa chusteczka niedbale zarzucona na czarne włosy. Jest w niezgrabnym obuwii, ale pełna godności. Zdaje się czasem mieć ochotę zrobić parę błędów językowych, ale powstrzymuje się z gracją. Owa tedy osoba mówiła dużo o swoich pracach literackich, o panu Rollinat jako o swoim „najlepszym przyjacielu“, człowieku doskonałym, o talentach pana X., o których wieść doszła jej uszu, chociaż żyje „w wielkim odosobnieniu od świata“ — „w pracy zatopiona.“ Pan de Gerandon podsunął jej poduszkę pod nogi, dzieci wołały na nią „mamo!“ służący nazywali ją „panią!“ Miała ona na ustach uśmiech wdzięczny i maniery jej były daleko więcej dystygowane, aniżeli tej psotnicy, nerwowej pani Sand. Jednym słowem pan X. był szczęśliwy i dumny ze swej wizyty. Siedząc na wysokim krześle, z miną zachwyty pełną, z rękami wdzięcznie zaokrąglonemi, mówił dużo, spoglądając dokoła błyszczącymi z radości oczyma, siedział on przeszło kwadrans i wyszedł kłaniając się do ziemi... Zofji!“

Zofja była to kucharka pani Sand.

O polakach niema wcale prawie wzmianki ważniejszej w całym tomiku. Zacytujemy zdanie z listu do pani d'Agout daty 5-go kwietnia 1837 roku. Jerzy Sand cofa się wobec trudności napisania jak należy nazwisk Mickiewicza i Grzymały. „Powiedz Mick... (jedyny sposób pisania nazwisk polskich bez kompromitacji), — że pióro moje i dom mój są na jego usługi i że będę więcej jak szczęśliwą, jeżeli czego odemnie zapragnie. Powiedz Grz... że go uwielbiam, Szopenowi że go ubóstwiam i że przyprowadzi przez ciebie będą mile przyjęci!“

Kilka szczegółów o Szopenie więcej może zaciekać. Zawiozła go na Majorce: „świeżego jak róża i różowego jak brukiew“ — t. j. już bladocią suchotniczą bladego. Po powrocie do Marsylii Szopen grał na organach podczas nabożeństwa za sławnego śpiewaka Nourrit, który właśnie niedawno życie sobie odebrał. „Co za organy! — pisze Jerzy Sand — instrument fałszywy, krzykliwy, mający tyle tylko tchu, żeby spadać z tonu. A jednak tuój mały zrobił co się tylko zrobić dało na takim klaku. Wziął najdelikatniejszy rejestr i począł grać „Gwiazdy“, ale nie tak jak je śpiewał Nourrit z egzaltacją i wyniosłością, lecz żałośnie i słodko, jakby echo oddalone innego świata! Było nas dwie a może trzy, któreśmy żywo odczuły myśl artysty i których oczy łzami zasłzyły. Reszta słuchaczy których było mnóstwo i których ciekawość doszła do tego stopnia, że placili po 50 centimów za krzesło w kościele (cena niesłychana w Marsylii!) była zupełnie zawiedziona, gdyż spodziewano się, że Szopen narobi hałasu strasznego, „połamię od razu klawisze, rury i miechy!“

Zamknijmy tę książkę tym występowaniem pani Sand — tak słusznym, w którym dowodzi niższości najlepszej korespondencji wobec choćby najslabszej rozmowy. „Pisząc zawsze się wyraża i streszcza się źle. Pisze się pod wrażeniem chwili: smutna jak śmierć! A to nie zawsze prawda, gdyż za godzinę później jest się spokojnym i zrezygnowanym. Albo też pisze się, że się jest pełnym nadziei i siły, a to również nie prawda, gdyż na godzinę przedtem było się słabym i drżącym. Gdy się widzi tego do kogo się mówi — to wcale co innego. Jest czas poznania się pod rozmaitemi względami. Mówiący poznają się i odbierają wrażenia pewniejsze, trwalsze i tem samem skuteczniejsze.“

Istotnie cóż może być prawdziwszem jak te słowa! Ale słowa ulatują a listy zostają, a jeżeli to są listy takie jak pani Sand, to zaprawdę szczęście że zostają! I również za szczęście uważać trzeba, że je wydano, chociaż pani Sand nie cierpiała żeby jej listy pokazywano: „Myśl, że piszę nie dla tej jednej osoby do której piszę, lub dla tych, którzy ją kochają „zupełnie“, zmroziłaby mi natychmiast serce i rękę.“

Wł. Mickiewicz.

Teatr.

—B.—Nadeszła pora debiutów i gościnnych występów — czas, w którym teatr ogląda się za nowymi siłami do energicznego rozpoczęcia jesiennego i zimowego sezonu.

Te nowe siły mniej są obecnie potrzebne w dramacie i w komedji, który ma swój personel mniej więcej kompletny i przeciążony, ale opera od kilku lat nagląco domaga się reorganizacji, a przy dotychczasowym systemacie osłaniania kosztownymi zagranicznymi strzępami własnego ubóstwa, doczekać się jej nie mogła.

Nie mówiąc już o konieczności posiadania podwójnego kompletu śpiewaków, przy którym jedynie możliwy jest jaki taki repertuar, przypomnijmy sobie od jak dawna komplet, istniejący z wielką biedą, pozbawiony jest basisty.

W ostatnich czasach zdarzało się, że ten brak zupełnie zaangażowanie p. Seidemana, zdolnego śpiewaka, posiadającego wiele warunków do dźwignięcia na własnych barkach repertuaru basowego; do tej pory jednak nie wiemy, jakie są rezultaty jego występów.

W sobotę, w „Aidzie“ popisywał się znowu bas, p. Fuchs, w partji wielkiego kapłana.

Partja to nie wielka i nie wystarcza do ocenienia w śpiewaku umiejętności używania głosu, tem bardziej, że szorstka siła więcej w niej potrzebna, niż sztuka cieniowania.

Tej szorstkiej siły nie brak p. Fuchsovi — głos jego w średnich szczególniej tonach brzmi donośnie, nieco chrapawo i przydatny jest do grubszych efektów — ale niema w nim szlachetnej dźwięczności ani tej wewnętrznej głębi, która jest charakterystyką każdego prawdziwego, pięknego basu. Siła głosu p. Fuchsa jest całkiem powierzchowną, nie wynika z treści atakowanych tonów, a słabnie z głoś dotykając się nut niższego rejestru.

Pan Wierzbicki, bas przerobiony na baryton, wokalnie nie zyskał na tem przekształceniu.

Głos jego pod względem kolorytu stracił cechy basu, a nie nabył charakterystyki barytonu i ma brzmienie niezdecydowane, znacznie osłabione, bez metalicznego dźwięku.

Nie można jednak zaprzeczyć, że się z pana Wierzbickiego wyrobił śpiewak z temperamentem.

Debiutant ma wyraźną dykcję, frazuje bardzo dobrze i okazuje wiele poczucia dramatycznego, a nawet smaku w traktowaniu *cantabile*. Najlepszą chwilą partji Amonatra był duet w 3-cim akcie z Aidą, odśpiewany z werwą pozwalającą zapominać, że siła głosu p. Wierzbickiego nie zawsze dosięgała do siły sytuacji.

Mieliśmy też w sobotę i nową Amneris w osobie panny Pileówny.

Panna Pileówna nie jest wprawdzie debutantką, bo od paru lat należy do stałego personelu naszej opery, ale tak rzadko widzi się ją na scenie, że występ jej przedwczorajszy mógł być prawie za debiut uważany.

Jest to także skutek zupełnego braku planu w dotychczasowym organizowaniu naszej opery.

Podczas kiedy cały repertuar operowy opierać się musi na jednej dramatycznej primadonnie, na jednym tenorze i na żadnym basie, do partyj kontraltowych lub mezzosopranowych posiadamy: pannę Lewicką, pannę Szczepkowską, pannę Hermanównę, pannę Pileówną, a prócz tych liczyliśmy jeszcze niedawno panią Szlezygier-Kamińską, która opuściła scenę i pannę Mellerowiczówną, która podobno weszła w skład trupy nowego teatru.

Rzecz prosta, że sześć a choćby i cztery śpiewaczki do jednogatunkowych partyj nie mają co ro-

bić, szczególnie w naszym teatrze, w którym jedna opera wystawia się przez trzy lata, a śpiewacy mają ciągle przymusowe wakacje.

Takie wakacje szkodzą i wytrawnym artystom, a co dopiero początkującym śpiewaczkom, do których panna Pilcówna należy.

Przy podobnym systemacie nie może być mowy o stopniowym kształceniu się śpiewaczek, które u nas, niestety, w braku wszelkiej szkoły, wszelkiego kierunku, jedynie na praktykę sceniczną liczyć mogą; więc młoda ni zowad śpiewaczka, której powierzano przez parę lat drobne role, występuje od razu w wielkiej partji, nie mając nawet u kogo zasięgnąć wskazówek do podźwignięcia ciężaru, częstokroć nad siły.

Występ panny Pilcówny w roli Amneris uważamy za próbę odbytą, dzięki pracowitości i zamiłowaniu młodej artystki, bez szwanku dla jej ładnego głosu; ale takiej próby nie radzilibyśmy często powtarzać, bo ten głos, będący dotychczas w stanie materiału, nie jest jeszcze tak przygotowany, aby mógł sobie sam radzić z wielkim repertuarem. W intonacji napotykają się chwiejności, wskazujące potrzebę pewniejszego postawienia głosu; w sytuacjach dramatycznych, w które obfituje partja Amneridy (mianowicie wdnucie z Radamesem), czuć było wysiłek; w całej partji brakowało w ogóle średnich odcieni między *pianissimem* i deklamacyjnym okrzykiem.

Mimo te usterki, wynikające, jak powiedzieliśmy, z braku wskazówek, z braku wzorów, których młoda artystka powinna koniecznie szukać za granicą, panna Pilcówna zaświadczyła, śpiewając Amneris, że pracy się nie lęka i że zdaje sobie sprawę z ogólnego nastroju partji, którą śpiewała; sytuacje bowiem oddawała były w śpiewie i w grze ze zrozumieniem, z przejęciem się dramatycznością przedstawianej postaci.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— *Praw. wiad.* donosi, iż tymczasowa taksa wynagrodzenia dla tłumaczy przysięgłych przy sądach okręgowych w Królestwie Polskim, ustanowiona w roku 1877 na rok, następnie w październiku 1879 roku przedłużona na trzy lata, obecnie znów przedłużona została na dalsze trzy lata.

— Komitet techniczno-inspekcyjny przy ministerstwie komunikacji wydał zarządowi dróg żelaznych polecenie, jak donosi *Now. uwe.*, przystąpienia niezwłocznego do naprawienia nasypów dróg w miejscach, gdzie się tego okaże potrzeba.

— Z rozporządzenia ministerstwa komunikacji ograniczoną będzie w przyszłym roku szkolnym liczba uczniów w szkole technicznej drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej. Żadna z klas nie może mieścić więcej niż 35 uczniów.

— Ustawa towarzystwa wód mineralnych w Druskiennikach uzyskała, jak donosi *Praw. wiad.*, Najwyższe zatwierdzenie.

— Świeżo wydanym z polecenia p. ministra komunikacji rozporządzeniem z dnia 25 czerwca r. b., komitet techniczno-inspekcyjny dróg żelaznych, wezwał zarządy kolejowe o złożenie mu wykazów objaśniających: na których stacjach i jak wielkie znajdowały się zapasy dostawionych do przewiezienia i oczekujących kolei wysłania towarów, poczynając od roku 1878; jaka z nich ilość pozostawała na składzie w magazynach krytych, a jaka zewnątrz takowych, oraz jak wielkie zapasy mogą być spodziewane z dostawy transportów w roku bieżącym, ze względu na obfite tegoroczne urodzaje. Żądane wiadomości służyć będą za podstawę do rozwiązania kwestji, na których drogach koniecznie będzie ustanowienie pobierania dodatkowego po 1/2 kop. od każdego puda dostawionego na stację towaru za pomieszczenie go w składach krytych, do wczesnego zbudowania których zarządy kolejowe zobowiązane już zostały.

— Istniejący przy Cesarskim uniwersytecie gabinet zoologiczny ulegnie rozmaitym zmianom, mającym na celu zabezpieczenie zbiorów. Z gmachu usunięta będzie służba, zajmująca mieszkania nad salami gabinetu, gdzie w przyszłości ma być urządzona suszarnia skórki wypychanych zwierząt i składy. Również będą usunięte paleniska, jako grożące wywołaniem pożaru.

— Na ostatnim posiedzeniu rady ogólnej Cesarzowskiego warszawskiego uniwersytetu zatwierdzeni zostali w stopniach naukowych: Kandydaci nauk filologicznych: pp. Gromeka, Dąbrowski Józef, Pajewski Jan; kandydaci nauk przyrodniczych: Piotrowski Józef i Chłizycki Aleksander; kandydaci nauk prawnych: pp. Koral Bronisław, Łubiencow Aleksander, Szolkowicz Aleksy i Szwarzenberg Se-

weryn; rzeczywistego studenta nauk prawnych: Ateński Ludwik, Walewski Bogumił, Wadowski Aleksander, Hindemith Alfons, Grosstern Szama, Kosteki Tadeusz, Łaganowski Karol, Radwan Józef, Talinskij Sergiusz, Fuchs Mozes, Jarnuszkiewicz Tadeusz i Kempner Stanisław.

— Uzupełniając niedawno uczynioną wzmiankę o pozyskaniu przez architekta p. Antoniego Jabłońskiego stopnia klasy I-ej, dodać możemy, iż nastąpiło to jeszcze w listopadzie r. z. w Petersburgu, z kąd p. Jabłoński przed niejakim czasem przeniósł się do Warszawy. Akademię petersburską ukończył p. Jabłoński z wielkim medalem srebrnym, a później na wyższych konkursach uzyskał naprzód stopień architekta klasy II-ej z medalem złotym, a następnie stopień klasy I-ej, najwyższy jaki akademja udziela. Prace konkursowe p. J. znajdują się obecnie na tutejszej wystawie Towarzystwa zachęty sztuk pięknych.

— Izba sądowa sędziego pokoju VIII-go rewiru miasta Warszawy przeniesiona została do domu nr 2G przy ulicy Marszałkowskiej.

— Jutro, o godzinie 6-tej po południu, odbędzie się na placu Saskim przegląd wszystkich pięciu oddziałów straży ogniowej wraz z kominiarzami i taborem roboczym.

— Z literatury.

* Pan Juljan Sypniewski znany hodowca owiec, wydał obecnie na widok publiczny Anatomję i fizjologję owcy, stanowiące drugą część pracy o szerszym zakresie pod ogólnym tytułem „Owczarstwo“.

Świeżo wydana Anatomję zdoła i objaśnia znaczną liczbę drzeworytów w tekście zamieszczonych.

* „Kilka słów o wystawie inwentarzy odbytej w Warszawie w czerwcu 1882 r.“ napisał i wydał p. Juljan Sypniewski, autor znany na polu gospodarstwa rolnego, a mianowicie hodowli inwentarza.

W małej rozmiarach tej broszurce autor z okazji odbytej już wystawy, daje rady i wskazówki, które organizatorom przyszłych wystaw bardzo przydać się mogą.

* Franciszek Hoblik rozpoczął w Pardubicach wydawnictwo dwutygodnika literackiego poświęconego przeglądowi piśmiennictwa słowiańskiego p. t. *Słowiansky obzor*.

Na czele pierwszego numeru tego pisma pod ogólnym tytułem „Z kraju mogił i krzyżów“ spotykamy się z charakterystyką poetyckiej działalności Leonarda Sowińskiego, skreśloną bardzo trafnie i sympatycznie przez Franciszka Kwapila.

Dalej, prócz prac dotyczących literatury innych ludów słowiańskich, znajdujemy bardzo dokładną bibliograficzną wiadomość o polskich najnowszych utworach belletrystycznych.

Dział ten, w którym zdaje się nie pominięto żadnej z nowszych naszych powieści opracował p. F. Nebesky.

Z wielu literatów krajów słowiańskich, którzy *Obzor* pracami swojemi zasilać przyrzekli, redakcja wymienia J. I. Kraszewskiego.

— Z teatru i muzyki.

* Wczorajszy drugi występ utalentowanego artysty lwowskiego, p. Złoińskiego, w teatrze letnim zjednał mu powszechne uznanie.

Rola starego Laroque w „Miłości ubogiego młodzieńca“ jest epizodyczną i składa się z dwóch scen tylko. Tem trudniejsze zadanie dla artysty: potrzeba w dwóch momentach streścić cały zasób charakterystyczny postaci i kilku silnymi rysami wydobyc ją na pierwszy plan obrazu.

Postać, stworzona przez p. Zboińskiego, była iście imponująca: umiał on ją otoczyć prawie tragiczną grozą, ani przez chwilę nie popadł w patetyczność. Charakterowi nadał tę dziką szorstkość i tajemniczy urok, jaki wywierać musi na otoczenie ten starzec złamany.

Gra pana Z. była treściwa, artystycznie wycienioną i należytem charakterystycznym kolorytem powleczoną.

Scena śmierci Laroque'a wywarła w grze tej głębokie wrażenie.

Po wczorajszym powodzeniu p. Zboińskiego tem ciekawsi jesteśmy fredrowskiego cześnika, którego ma odtworzyć we środe.

Pani Ładnowska w roli Henryki grała wczoraj z inteligencją i niemałą siłą skupionego uczucia.

* Na sezon opery włoskiej zostali przez tutejszą dyrekcję teatrów zaangażowani pp. Marini (tenor), Verger (baryton), Seideman (bas) i panna Berta Berthold (sypran dramatyczny).

Za wyjątkiem nieznannej tu jeszcze primadonny, wszyscy ci artyści śpiewali już w Warszawie z powodzeniem.

* Słyszeliśmy, iż gremjum osób, zarządzające dziesiąt sprawami dramatu i komedji, to jest dyrektor artystyczny i reżyserowie, w całym swoim składzie ma się usunąć z chwilą expiracji kontraktów, to jest za kilka miesięcy.

Podobno dyrekcja teatrów, mając na uwadze, jak wiele zależy na tem, aby artyści zyczliwie i z zaufaniem odnosili się do swoich najbliższych zwierzchników, zamierza na przyszłość zażądać od gremjum artystycznego postawienia kandydatów na posady reżyserskie wybranych większością głosów.

* Repertuar zapowiada na piątek pierwsze przedstawienie „Wspólnych win“ dramatu ludowego J. K. Galasiewicza.

* Pan Leszczyński rozpocznie szereg występów gościnnych na scenie lubelskiej w przyszłym tygodniu. Artysta wystąpi w „Otelu“, „Synu puszczy“, „Poskromieniu złošnicy“, „Starych kawalerach“, „Rozbitkach“, etc.

* Od kilku dni bawi w Warszawie p. Jeromin, młody artysta śpiewak, który ostatnich lat parę przepędził we Włoszech i kształcił się w sztuce.

O występach p. J. na scenach włoskich docho- dziły nas pochlebne wieści.

— Spis ludności żydowskiej.

Niedawno w mieście naszym dokonano ogólnego spisu ludności; obecnie, z polecenia p. prezydenta miasta; ma być przeprowadzony spis specjalny, dotyczący wyłącznie mieszkańców starozakonnych, bez różnicy płci, poczynając od 18 roku życia, zamieszkałych w Warszawie i na Pradze.

Policja już zakomunikowała właścicielom i rządcom domów odpowiednie blankiety, w których zawarto pytania co do rodzaju zajęć, wysokości komornego, miejsca procederu i t. d.

Spis ma być zakończony do dnia 13 sierpnia r. b. Komisarze policyjni otrzymali polecenie przypilnowania ścisłości spisu.

Treść blankietów przekonywa nas, że celem nowego spisu jest osiągnięcie szczegółowych danych o ekonomicznym stanie ludności żydowskiej miasta.

— O chleb.

Brak pracy w Warszawie dla klasy ludzi z pełnym wykształceniem wszędzie czuć się daje.

W tych dniach na jedną dodatkową posadę, jaka zaważowała na centralnej stacji telefonów, do czego wymagana jest znajomość języków: rosyjskiego, niemieckiego i francuskiego, zgłosiło się sześćdziesiąt kandydatek, wszystkie z odpowiedniami kwalifikacjami...

— Na mieliznie.

Na statkach parowych skutkiem niskiego stanu wody, odbywają się czasem sceny, przypominające podróże po oceanach.

Przed kilku dniami, gdy parowiec osiadł na mieliznie pod Wyszogrodem, publiczność musiała szukać schronienia na lądzie.

Po sześciu godzinach głód nieszczęśliwym rozbitkom zaczął dokuczać, zabrakło wody do picia, gdyż rozgrzane fale Wisły nie mogły zaspokoić pragnienia.

Upał afrykański na domiar zła sprowadził niewątpliwym do przejść tego rodzaju straszną mi- grenę.

Dzieci z placem domagały się jedzenia.

Po długich staraniach dostano kubeł mleka.

Wszyscy rzucili się na tę manganę... lecz w tłumie znalazła się jakaś izraelitka, co przecięła gordyjski węzeł i powszechny apetyt umiała unicestwić.

Pomysł był prosty...

Zapamiętała amatorka mleka, chcąc je dla własnej rodziny zatrzymać, usiadła na kubeł miską przykrytą.

Naczynto pękło i płyn, zamiast na pokarm posłużyć na kąpiel.

Publiczność nocowała na Wiśle i dopiero nazajutrz odpłynęła na innym statku.

Od dwóch dni stan wody się podniósł, a więc dla podróżujących jest rekojmia pomyślniejszej żeglugi.

W dniu wczorajszym zasnął snem wiecznym Władysław Czarnecki, obywatel gub. wołyńskiej.

Urodzony 1808 r. pod Łuckiem, już od lat najmłodszych szlachetnymi skłonnościami ożywiony, całe życie poświęcił dobroczynności i prawdziwej miłości bliźniego.

Umysłowo wysoce wykształcony, sercem bijącym dla ubogich przewyższył wrodzone zdolności ducha.

Rodzinne strony zawdzięczają mu wiele instytucji, restaurację domów bożych i orędownictwo szkolnej młodzieży.

Władysław, ożywiony uczuciem religijnym, wspomagał klasztor i podawał dłoń chętną początkującym na polu pracy publicznej.

Przeniósłszy się do Warszawy przed laty kilku-

Nekrologja.

† Ś. p. Władysław **Czarnecki**, obywatel ziemski gubernji wołyńskiej, założyciel schronienia dla paralityków w Warszawie, opatrzony św. Sakramentami, po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 74, przeniósł się do wieczności w dniu 22 lipca r. b. Żałobne nabożeństwo odbędzie się w dniu 25 b. m., we wtorek, o godzinie 11-ej zrana, w kościele św. Aleksandra, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok na dworzec kolei nadwiślańskiej dla przewiezienia do grobów familijnych na ementarzu w Łucku, gubernji wołyńskiej, gdzie w sobotę, dnia 29 b. m. złożone zostaną po odbytem nabożeństwie w tęcznym katedralnym kościele. Na te smutne obrzędy obecna strokana rodzina zmarłego, zarząd instytucji paralityków i nieszczęśliwi także przytulęci mający zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego i wszystkich pobożnych chrześcijan.

—603—

† Ś. p. Leon hr. **Rzyszczewski**, po krótkiej a ciężkiej chorobie, w 68 roku życia, opatrzony św. Sakramentami, przeniósł się do wieczności w dniu 23 lipca r. b. Stroskana żona, syn, synowa i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo w dniu 24 i 25 b. m., w poniedziałek i wtorek, o godzinie 10-ej zrana, w dolnym kościele św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok odbyć się mające we wtorek, o godzinie 5-ej po południu, z tegoż kościoła, na ementarz powązkowski.

—2339—

† Ś. p. Stanisław **Majewski**, obywatel ziemski, opatrzony św. Sakramentami, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 86, dnia 23 b. m. i r. Pograżone w smutku dzieci zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok we wtorek, dnia 25 b. m., o godzinie 7-ej po południu, z kościoła św. Krzyża, na ementarz powązkowski. Żałobne nabożeństwo odbyło się w dniu 24 b. m., o godzinie 10-ej zrana, w tymże kościele.

—2343—

† Wspomnienie pośmiertne.

W dniu 24-m czerwca r. b. rozstała się z tym światem ś. p. Anatolija z Górskich **Wojcicka**. Ukochana przez rodzinę, cicha, łagodna, pracowita — słowem wzór niewiasty polskiej. Umiała ona każdego w smutku pocieszyć, każdą boleść ukoić; żyła tylko sercem, z którego płynął i zapal w pracy dla młodzieży i ta ujmująca łagodność, przez którą wszystkich sobie zjednywała. Straciwszy zbyt wczesnie ojca, rozumiała dobrze, że tylko pracą może osłodzić swoje sieroctwo; dla tego z wielką pilnością przykładała się do nauk, które przy wrodzonych zdolnościach chlubnie ukończyła. W rodzinie była jakby aniołem opiekuńczym, co jędnalo jej wielką miłość matki i siostry, oraz wytwarzało jedność i zgodę, łączące te trzy osieroczone dusze. Wyszłszy za mąż, w dalekie strony, bo aż w okolice północnego Uralu, zjednała sobie i tam życzliwych; zdawałoby się, że miała prawo, by wszystko w życiu jej się uśmiechało, tymczasem Wszechmocnemu Bogu podobało się dotknąć ją ciężkim ciosem — zamiera jej pierwsza ukochana dziecina, następstwem czego wielka boleść i tęsknota. Wtenczas, kiedy niebo obdarza ją na pociechę drugim aniołkiem, wraca do kraju, ale niestety, na krótko; w niespełna tydzień pożegnała nas... na zawsze, osierocając zrozpaczoną matkę, męża, siostrę i córeczkę. Zgon jej był tak cichy i spokojny, jak całe życie — wieczny pokój jej ceniom.

—2314—

† W dniu 25 b. m., we wtorek, o godzinie 9-ej zrana w kościele powązkowskim odprawioną zostanie wotywa z konduktem do grobu ś. p. Piotra i Anny **Miedzielskich**, a to z legatu przez niegdy Felicjanę Ciesielską uczynionego o czem nadzór ementarza internowanych zawiadamia.

—600—

† We wtorek, dnia 25 b. m., jako w ósmą rocznicę śmierci ci ś. p. Jana Stanisława **Pawlik**, odbędzie się w kościele św. Anny, na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-ej zrana, żałobne nabożeństwo, na które pozostałe dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

—2326—

† Dnia 25 b. m., we wtorek, o godzinie 9 i pół zrana w dzień imienin ś. p. Jakóba **Brzezickiego**, za spokój jego duszy i córki ś. p. Józefy, odprawionem będzie w kościele powązkowskim żałobne nabożeństwo, na które pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. **A. B.**

—2331—

† We środę, dnia 26-go lipca, w przypadającą rocznicę śmierci ś. p. Bolesława **Prusieckiego**, odprawioną będzie za spokój jego duszy msza św., o godzinie 10-ej zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie.

—2335

Z ostatniej poczty.

Paryż 22-go lipca. — Rada ministrów zastanawiała się nad wysokością kredytu potrzebnego na okupację Egiptu. Minister wojny żąda 40 milionów fr., minister skarbu uważa tę sumę za wygórowaną. Minister wojny pragnie zwołać rezerwy, czemu się także sprzeciwiła reszta ministrów z powodu politycznych. Senat we wtorek ma uchwalić kredyt.

Tulon 22-go lipca. — Sformowano tu brygadę marynarki piechoty z 5000 ludzi, która gotową jest do odpływu. Ostatnie wiadomości z południowego Oranu brzmia zatrważająco.

Londyn 22-go lipca. — Rezerwy armji zwolane; mają się zgromadzić najdalej do d. 2 sierpnia.

Londyn 22-go lipca. — W izbie gmin minister wojny Childers zażądał kredytu 2,300,000 funtów szterl., z których 900,000 rząd przeznacza dla armji a 1,400,000 dla floty. Minister żąda powiększenia armji o 10,000 ludzi.

Aleksandryja 22-go lipca. — Dziś zrana 250 szaserów angielskich udało się do odległego o 6 mil ang. Deria Mihalla, ażeby zburzyć kolej. Trafili na pikietę kawalerzycką Arabiego. Po wymianie kilku strzałów egipcjanie umknęli, zostawiając na placu dwóch zabitych. Szasery wykonawszy swoje zadanie cofnęli się. Anglicy obsadzili Abukir, a jutro zajmą Ramleh.

Aleksandryja 22-go. — Dokoła Kairu panuje nieopisana anarchja. Pociągi kolejowe z największą trudnością dochodzą do Izmaily. Koptowie w Tantań popełniają straszne zbrodnie. Komendant wojsk egipskich w Port Said jest fanatycznym zwolennikiem Arabiego.

Konstantynopol 22-go lipca. — Posiedzenia konferencji odbywać się będą odtąd w cesarskim kiosku „słodkich wód“ na azjatyckim brzegu Bosforu.

Petersburg 22-go lipca. — *Nowoje wremja* wyraża najżywsze oburzenie na postępowanie Anglii w sprawie egipskiej. „Wszelkie powodzenia anglików w Egipcie, jeżeli powodzeniem nazwać można bombardowanie prawie niebronionego miasta i wylądowanie wojsk wśród rozwalin, przyniosły dotąd tylko ujemne rezultaty. Rozbudzenie narodowego uczucia obrony własnej aż do fanatyzmu, rzeź europejczyków, a wraz z nimi także i żydów — oto pierwsze owoce polityki, działającej pod godłem „przywracania porządku“. Na zamaskowane okrucieństwo anglików, egipcjanie odpowiadają okrucieństwem otwartem. Jedno warte drugiego. Ale na swoje usprawiedliwienie mają egipcjanie przynajmniej to, że ich z cierpliwości wyprowadził ucisk zewnętrzny i że bronią najdroższego narodowego prawa niezawisłości i samorządu. Być może, że ostateczne zwycięstwo zostanie przy anglikach, choć o tem wolno powątpiewać. Dotąd egipcjanie bynajmniej nie myślą o upokorzeniu się przed potężnym mocarstwem. W imię praw narodowych pragnąć należy, aby Anglja doznała porażki i cofnęła się z Egiptu ze wstydem. Anglicy rozpoczęli wojnę w sposób sromotny, nie wypowiedziawszy jej poprzednio. Przyczepka lorda Seymoura o to, że nadbrzeżne fortyfikacje Aleksandryi zagrażają flocie angielskiej, zdradziła się w całej nikczemnej nagości. W Aleksandryi — jak pisze korespondent *Nowoje wremja* — wszyscy doskonale wiedzieli, że angielskie pancerniki w trzy godziny mogą zburzyć forty. Konsulowie obcy byli niezmiernie oburzeni postępowaniem Anglii. Jedna z ostatnich not, jakie rząd egipski przesłał Seymourowi, była napisaną przy współudziale francuskiego konsula. Są nawet poważne dane, świadczące o tem, że czerwcowe zamieszki w Aleksandryi wywołali sami anglicy, czekający na to, aby zostali wezwani do przywrócenia porządku, ale nie doczekali się dotąd takiego wezwania. Jak zaś dzielnie trzymali się egipcjanie podczas fatalnego bombardowania, o tem mówią korespondenci *Timesa*; wszyscy świadkowie boju przyznają, że egipcjanie okazali mężstwo, jakiego trudno było się spodziewać po tak mało przygotowanych wojskach, a wytrwałość artylerji przyniosłaby zaszczyt każdemu narodowi na świecie“.

Petersburg 22-go lipca. — Dzienniki tutejsze powtarzają wiadomość z Londynu, iż jeden z angielskich ministrów miał w prywatnej rozmowie oświadczyć, że uzbrojenia Anglii warunkują się nie tylko wyprawą egipską, ale również obawą poważnych komplikacji w Europie.

Petersburg 22-go lipca. — Z Ruszczyka telegrafują, że książę bulgarski wyjechał z Sofji do Warny, a po drodze wstąpił do Ruszczyku, gdzie publiczność przyjmowała go z wielkimi owacjami.

Ryga 22-go lipca. — Landtag estlandzki wydał uchwałę według brzmienia której od d. 23 kwietnia 1883 r. nie wolno w estlandzkiej gubernji wypuszczać karczem w dzierżawę. Właściciele większych obszarów winni sprzedawać wódkę na własny rachunek, a użytym do tego ludziom nie wolno dawać udziału w zyskach. Nadto stara się landtag o to, aby we wszystkich karczmach i szynkach nie było wolno sprzedawać wódki do godziny szóstej.

Telegramy.

(Ajencji telegraficznej Rudolfa Okręta.)

Petersburg 23-go. — Dziś w południe strzały działowe zwiastowały miastu, że w Peterhofie odbył się obrzęd chrztu Wielkiej Księżniczki Olgi. Nadeszła tu depeza, że Suwałki się palą. (Bezpośredniej wiadomości o żadnym pożarze Suwałk dotychczas tu nie mamy. *Przyp. agen*).

Konstantynopol 23-go. — Przybył tu Derwisz-basza.

Aleksandryja 23-go. — Arabi wyznaczył pół miliona funt. szt. podatku wojennego. W żywność i amunicję jest on dobrze zaopatrzony, lecz armja jego nie powiększa się, owszem zachodzą liczne dezercje.

Aleksandryja 23-go. — Zatrzymano tu statek pocztowy, przybyły z Konstantynopola, z powodu podejrzenia, że wiezie listy dla Arabiego. W Kairze spokój. Wiadomości prywatne z Kafr-el-Dauar szacują armję Arabi-baszy na 12,000 żołnierza.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.“

SPRAWA EGIPSKA.

Londyn 24-go lipca.

Biuro Reutersa donosi z Aleksandryi: W sobotę zaszła już potyczka rekonesansowa z wojskami Arabi-paszy pod Deria Mihalla.

Arabi posiada 70 dział, 12,000 piechoty i 15,000 jazdy.

Kolumna jen. Alisona wyruszyła z Aleksandryi, celem stoczenia bitwy.

Paryż 24-go lipca.

Z Aleksandryi telegrafują: Dziewięć korwet angielskich wpłynęło do kanału Sueskiego.

Londyn 24-go lipca.

Arabi pasza zamianował Mahmuda Sami paszę prezesem ministrów, a Mousilla Hakkę, głównego instygatora rzezi aleksandryjskiej, ministrem sprawiedliwości.

Resztę ministrów pozostawił na zajmowanych posadach.

Londyn 24-go lipca.

Khedyw wydał proklamację, w której ogłasza Arabiego buntownikiem, składa go z urzędu ministra wojny i wzywa lud i wojsko, ażeby stawiły mu opór.

Paryż 24-go lipca.

Hiszpanja wysłała sześć łodzi działowych do Egiptu, celem jakoby eskortowania własnych okrętów handlowych.

Londyn 24-go lipca.

Pomimo tam ochronnych wzniesionych przez anglików, woda w kanale Mahmuda opada gwałtownie. Położenie staje się krytycznem.

Londyn 24-go lipca.

W obozie Arabiego paszy z jego rozkazu 36 europejczyków.

Paryż 24-go lipca.

Freycinet oświadcza w komisji senatu, obradującej nad kredytem nadzwyczajnym: Europa, jakkolwiek nie udzieliła Anglii i Francji mandatu do zajęcia Egiptu, będzie wszakże przypatrywała się neutralnie akcji wojennej.

O dostarczenie wody Aleksandryi postarano się bez zajmowania Kairu.

Francja obsadzi tylko Suez.

Petersburg 24-go lipca.

Angielski korpus ekspedycyjny, złożony z 20,000 ludzi pod dowództwem generała Wolseleya, wyruszyć ma dziś do Egiptu.

Z Francji wysłany zostanie korpus z 15,000 ludzi pod dowództwem generała Tomassina.

Londyn 24-go lipca.

Zaczynają tu wierzyć, że Włochy zgodzą się na propozycję Francji co do przyjęcia udziału w wyprawie egipskiej.

Paryż 24-go lipca.

Z Pery telegrafują: Said basza mianowany delegatem tureckim przy konferencji w zastępstwie Assima.

Wiedeń 24-go lipca.

Dla podniesienia handlu zbożowego w Galicji, rząd przyzwolił na utworzenie wolnych składów mieszanych zboża w Krakowie z najdogodniejszymi warunkami cłowemi.

Petersburg 24-go lipca.

Król grecki i duński następcę tronu wyjadą z wrotem w piątek.

Petersburg 24-go lipca.

Nowoje wremja zamieszcza list p. Mirosława Dobrjańskiego z powodu procesu lwowskiego.

Pan Mirosław Dobrjański oświadcza, że przytoczona przez akt oskarżenia okoliczność o tem, iż M. Dobrjanskij ma sobie wytoczony proces kryminalny, jest zmyśloną.

Stosunek swój do sprawy p. Dobrjanskij obiecuje wyjaśnić dopiero po ukończeniu procesu, obawiając się, aby przedwczesne wyjaśnienia nie zaszkodziły podśladnym.

Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie polskiem, ma honor wezwać niniejszem pp. wystawców, aby obrazy i rzeźby przez nich przed dniem 1-ym stycznia 1880 roku na wystawę Towarzystwa oddane i obciążone pożyczkami z funduszu pomocniczego, w ciągu miesięcy trzech, od daty niniejszego ogłoszenia, ze składów Towarzystwa odebrali, jednorazowym wrotem do kasy Towarzystwa należnych od nich pożyczek wraz z zaległymi procentami. Nieodebrane w czasie powyżej oznaczonym obrazy i rzeźby, sprzedane zostaną, a cena za takowe otrzymana, obróconą będzie na spłatę należności funduszowi pomocniczemu, w kapitale i procentach przypadających. — Warszawa dnia 7 (19) lipca 1882 roku.

Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie polskiem podaje do wiadomości, iż pp.: Jan Rosen, artysta-malarz i Szymon Sonenberg, adwokat przysięgły, przyjęci zostali w poczet członków rzeczywistych Towarzystwa.

Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie polskiem podaje do wiadomości, iż pp.: Szwojnicki Roman, Oczkowski Adam i Wojciecki Paweł, otrzymali upoważnienie wraz z książeczkami kwitarjuszowemi do przyjmowania dozwolonej przez rząd składki dobrowolnej na rzecz funduszu, zbieranego na kupno placu i wzniesienie na nim gmachu dla Towarzystwa.

Przytem komitet Towarzystwa ma zaszczyt prosić najuprzejmiej tak redakcje pism, jakoteż i osoby upoważnione do przyjmowania pomienionej składki, aby osiągnięte wpływy wraz z imienną listą ofiarodawców, raczyły regularnie nadsyłać z końcem każdego miesiąca pod adresem: „Do komitetu Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, ulica Krakowskie-Przedmieście nr 60 w Warszawie.“

W końcu komitet Towarzystwa oznajmia, iż szczegółowy wykaz wpływów otrzymanych przez komitet, od czasu rozpoczęcia przyjmowania składki po dzień 19-go czerwca (1-go lipca) r. b., przesłany został wraz z listą imienną ofiarodawców redakcjom wszystkich pism warszawskich codziennych i pism prowincjonalnych.

TEATR:

LETNI. Dziś: „Pieszczoszek“ i „Wesele w Ojcowie“. Jutro: „Carmen“. — NOWY: Dziś: „Rabusie cudzej zwierzyń“. Jutro: „Hannibal ante portas“, „U ciotuni“, „Niewiniatko“ i „Biretka“.

ALHAMBRA.

Teatr z Poznania, pod dyrekcją Łucjana Kościeleckiego.

Dziś: **O własnej sile. Piękna Gala-tea.** (481)

Teatr „Nowy-Swiat“.

Dziś: **Wesola wojna.** —562—

KORRESPONDENCJE PRYWATNE.

— A. K. — Dziękuję pani za odpowiedź. Zrobiła mi smutne bardzo wrażenie. Nie miałem bynajmniej zamiaru obrazić pani; jedna chwila rozmowy pozwoliłaby mi wytłumaczyć się dostatecznie. Życzę z całego serca poprawy i czekać będę cierpliwie chwili ujrzenia pani. —2341—

W. S.

— Dr Grodzki leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek takowych. Złota nr 5. (2336)

Dentysta Idzikowski

przeprowadził się na Leszno nr 1, róg Rymarskiej. Przyjmuje od 10 do 6, wyjmuje zęby bez najmniejszego bólu, sztuczne zęby wstawia najpraktyczniejszym systemem. (601)

— Dr St. Bartkiewicz zawiadamia osoby interesowane, iż przybywszy z m. Łodzi do Warszawy na cztery tygodnie, zamieszkał przy ulicy Nowy-Swiat nr 39. Zastać go można w domu od 9 do 11 zrana. —2337—

— Choroby oczu. Dr J. Talko, Nowy-Swiat nr 19. —2225—

— Dentysta S. ROTHEIM, wynalazca nowego systemu wprawiania zębów sztucznych, przez urząd lekarski za najlepszy uznano, leczy choroby szcęk i zębów, plombuje i znieczula ból przy wyjęciu zęba; przyjmuje od 10—6 w. Królewska 37. (2320)

— Gabinet dentystyczny Ignacego Oppenheima, przeniesiony został na Senatorską nr 5, blisko skłpu Dobrycza. —2324—

— Instytut leczniczy dra Kadlera przyjmuje chorych z chorobami sekretnymi (wener.) i skórnymi, tak na stałe pomieszczenie, jako i przychodnich, od 10-tej do 12-tej i od 4-tej do 6-tej. Krakowskie-Przedmieście nr 38. —2r—

— Szkoła krawiectwa w Warszawie przyjmuje uczni do nauki. Długa nr 20. —420—

— Z d. 1 lipca r. b., gabinet konsultacyjny dentysty francuskiego, Henryka Martin, przeniesiony został na ulicę hr. Berga nr 9, gdzie codziennie przyjmuje od 10 rano do 5 wieczór. —2245—

— Dr Zawadzki przeprowadził się pod nr 4, ulica Nowy-Swiat. —2176—

(2113) Dentysta Gutzman, Bielajska nr 4. Zęby sztuczne pors. 2, oczyszczanie lub plombowanie po rs. 1. Wyjęcie zęba kop. 25. Reperuje i przerabia zęby sztuczne, proszek i eliksir od 30—50k.

— Karol Dunin, adwokat przysięgły, z dniem 10 b. m. przeniósł kancelarję na ulicę Długa nr 25. —587—

— Dr Aleksander Brochocki przeniósł mieszkanie na ulicę Grzybowską pod nr 20. Leczy specjalnie choroby kobiet i dzieci. Przyjmuje chorych od godziny 4-tej do 6-tej. —2266—

Szkoła 4-klasowa

klasyeczna z pensjonatem Józefa Radziuki-nasa. Smolna nr 17. —2207—

Dr Brożet w Berlinie

524
leczy suchoty bez kawerny, miękkie fibroidy (gruczolę podbrzuszną) i dolegliwości raka bez operacji.

Najprzyjemniejsza

w smaku ze

wszystkich wód gorzkich

WODA WĘGIERSKA

OFNER RAKOCZY,

zawierająca o 214 części soli działających więcej aniżeli Hunyady Janos. Uznana za skuteczną przez akademję medycyną paryską i akademję nauk w Peszcie. Nagrodzona 8 medalami złotymi i srebrnymi na wystawach powszechnych.

Składy główne w aptekach pp. dra T. Heinricha, Kucharzewskiego, Wendy i Wiorogórskiego, M. Soltkiewicza i w instytucie wód mineralnych doktora Weinberga i we wszystkich aptekach.

Bracia Loser,

w Peszcie.

(466)

Zakład Naukowo-Rzemieślniczy

dla kobiet

Suchowieckiej,

przeniesionym został z ulicy Brackiej na Nowy-Swiat nr 68, i rozpoczyna, obok zwyczajnych, kursa wakacyjne, dla osób zajętych w ciągu roku. —578—

LECZNICA

Nowy-Swiat Nr 55 (wprost Ordynackiego).

Od 9—10 chor. wener. i skóry, codziennie. Dr T. Zera.

Od 10—11 chor. szcęk i zębów, codziennie prócz świąt. Dr Piotrowski.

Od 10—11 chor. wewnętrzne, specjalnie płuc, gardła i krtań, codziennie prócz świąt. Dr J. Pawiński.

Od 11—12 chor. wener. i skóry, codziennie. Dr J. Diehl.

Od 11—12 chor. nerwowe i organów moczopłciowych, codziennie prócz świąt. Dr M. Brunner.

Od 12—1 chor. uszów, wponiedziałki i piątki. Dr Taczanowski.

Od 12—1 chor. kobiet, codziennie. Dr Rogoziński.

Od 12—1 chor. wewnętrzne, codziennie, prócz poniedziałku i piątku. Dr Baczyński.

Od 1—2 chor. wener. i skóry, codziennie. Dr Anders.

Od 1—2 chor. wewnętrzne specjalnie wieku dziecięcego, codziennie. Dr Zacharewicz.

Od 2—3 chor. zewnętrzne (chirurgiczne), codziennie prócz świąt. Dr Zawadzki.

Od 2—3 chor. kobiece, codziennie prócz świąt. Dr Szczygłowski.

Od 3—4 chor. oczów, codziennie. Dr Przybylski.

Od 3—4 chor. wewnętrzne, codziennie prócz świąt. Dr B. Chrostowski. —147—

— Dr L. Guranowski przeniósł mieszkanie na ulicę Królewską nr 43 (wprost Granicznej). Przyjmuje chorych, jak dawniej, do godziny 10-tej zrana i od 5 do 7 po południu. —2242—

— Dr H. Goldblum przeprowadził się na ulicę Bednarską nr 11 i przyjmuje chorych do godz. 10 zrana i od 4 do 7 po południu. —2184—

— Gabinet dentystyczny H. Judt przeniesiony został pod nr 11 na ul. Przejazd, — specjalnie wyjmuje zęby bez najmniejszego bólu za pomocą gazu znieczulającego. Wstawia sztuczne zęby po rs. 2. —573—

— Jan Radwański, adwokat przysięgły, przeniósł kancelarję na ulicę Długa nr 10, dom Elertha. (2334)

— Choroby oczu. Dr J. Przybylski. Nowy-Swiat nr 28. —2333—

— Dr Kulesza przeniósł się na ulicę Elektoralską nr 47, przyjmuje chorych od 5-tej do 7-tej po południu. — Wejście w dzień: od ulicy, w noc: przez bramę. —579—

— Br. Starzyński, budowniczy, mieszka obecnie przy ul. Ogrodowej nr 5. —2109—

— Dr Julian Grekowiec, b. naczelny lekarz szpitala św. Trójcy w Kaliszu, zamieszkał przy ulicy Chmielej nr 28 lit. A, leczy choroby wewnętrzne i kobiece, przyjmuje od 8—10 i od 4—6. (2210)

— Architekt, Jabłoński Antoni, przeniósł się z Petersburga do Warszawy, zamieszkał przy ulicy Marszałkowskiej nr 12, gdzie otworzył swoją pracownię — interesowanych przyjmuje od godziny 10-tej rano. —2299—

— Juljusz Walewski, b. obrońca przy senacie, adwokat przysięgły, przeprowadził się. Długa nr 47. —2075—

— Dr Jakób Szwajcer, Długa 57 (róg Przejazdu), przyjmuje od 8—9 i od 4—6. (2177)

— Dr Jan Kleinadel przeniósł mieszkanie na ulicę hr. Berga nr 11, — przyjmuje do 9 i pół rano i od 5 do 7 po południu. —598—

— Dr med. W. Jaroszyński ordynuje w Karlsbadzie Kaiserstr. „Haus Warschau“, zaś od września jaki w roku zeszłym w Meranie. (2188)

Malarnia Porcelany

S. GORZELEWSKIEGO,

od lat 15 egzystująca przy ul. Danielewiczowskiej, z dniem 1-ym lipca 1882 roku, przeniesioną została, ulica Mazowiecka nr 11, i tamże udzielane będą lekcje, oraz załatwiane wszelkie obstalunki w zakres malarstwa na porcelanie, szkłe i emalji wchodzące.

583

S. Gorzelewski.

Istniejąca od roku 1872

Pierwsza Lecznica

12 r

dla przyenczących enorych. Ulica NIEGAŁA Nr 7. (Dom Towarz. Lekarsk.) Przyjmują w niej następujący Lekarze:

Od g. 9—10 Tomaszewicz Anna, chor. właściwe kobietom i chor. dzieci. Codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt).

Od 9—10 Dobrski K. Chor. wewnętrzne (specjalnie płuc i krtań; Laryngoskopia). Codziennie (z wyj. poniedz. i piątku).

Od 9—10 Kobyliński F. Chor. szcęk i zębów. Zamówienia na sztuczne zęby i plombowanie. Codziennie.

Od g. 10—11 Mayzel W. Asystent Uniwers. Choroby wewnętrzne. Codziennie.

Od g. 11—12 Bauerertz Adam. Choroby nerwowe. Leczenie elektrycznością. Codziennie.

Od 11½—12½ Kosmowski W. Chor. wewnętrzne (specjalnie wieku dziecięcego). Codziennie.

Od g. 12½—2 Stankiewicz Henryk. Choroby weneryczne i skórne. Codziennie.

Od 1—2 Erlich Jan, choroby właściwe kobietom. Wtorki, czwartki, soboty i niedziele.

Od g. 1—2 Thieme A. Choroby właściwe kobietom. W poniedziałki, środy i piątki.

Od g. 2—3 Kramsztyk Zygmunt. Choroby oczu. Codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Od g. 2½—3½ Belke Teofil. Choroby weneryczne i skórne. Codziennie z wyjątkiem poniedziałku.

Od g. 3—4 Erzeziński J. Chor. wewnętrzne, spec. nerwowe. Leczenie elektrycznością. Codz. z wyjątk. niedziel i świąt.

Od g. 3½—4½ Gutwein J. Choroby chirurgiczne i zębów. Codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Od 4—5 Benni K. Chor. uszu. W poniedz., środy i piątki

Od 5—6 Filipowicz K. Choroby wewnętrzne. Codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Od g. 2½—3½ Perkowski S. Lek. ord. szp. Ujazd. Chor. weneryczne i chirurgiczne organów moczopłciowych. Codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Oplata za poradę kop. 40. Zupelnie niezamożni otrzymywać mogą bilety bezpłatne od lekarzy lecznicy, oraz w Biurze informacyjnym o nędzy wyjątkowej (Tamka nr 10).

Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 2 cali 0.

Uzdolniony Subjekt Cukierniczy,

mogący się wykazać chlubnymi świadectwami, znajdzie miejsce w Cukierni L. J. Woźnińskiego w Wieluniu (gub. Kaliska). 4472

Wyprzedaż Kwiatów!

po cenie kosztu, z powodu kończącego się sezonu. Fabryka Kwiatów T. Górskiego. Zabia № 4, dom hr. Zamoyskiego, na parterze w oficynie. 4463

Za rs. 300 jest do sprzedania

Powóz,

prawie nowy. Wiadomość przy ulicy Chmielnej № 22. 4471

KONKURENCJA. 4475

Obieca od k. 10, do najdroższych bardzo gustownych, sprzedaje A. Steinmann w Radomiu.

Korzystny interes dla pp. Fotografów.

Posiadającym dobrze sztukę fotografowania a nie mającym funduszu założenia własnej pracowni, bez względu na wiek, wyznania i płeć, może wszystkie przyrządy do fotografii, odstąpić na rzecz wspólnika połowę korzyści lub trzy części. — Blizsza wiad. w Czesochowie, na Jasnej-Górze w domu Kubańczyka, u Rad. Honor. Perchorowicza. 4474

Do wszystkich sklepów

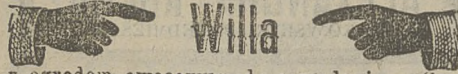
Stowarzyszenia Spożywczego

„Merkury“

nadszedł świeży tegoroczny

MIÓD LIPIEC

i sprzedaje się po kop. 25 za 1 kg. 1915r

Willa

z ogrodem owocowym do sprzedania. — Gotówka wymagana tylko 1,500 rs. — Wiadomość w Grodzisku u Olszewskiego. 4485

KARETA

w dobrym stanie, z powodu wyjazdu jest do sprzedania za 250 rs. — Wiadomość u stan-greta Adama w Łazienkach w obojętnej komendzie ulańskiego pułku. 4478

Ucznia

któryby ukończył gimnazjum lub szkołę realną, poszukują Prądziński, Trylski i Spółka, w Warszawie, Miodowa № 2. 4476

Stosunkowo jak najtaniej

Meble i Dekoracje

w Zakładzie J. Michalskiego,

Nowy-Swiat № 27, róg Chmielnej, wehód od Chmielnej. 4480

Uczeń do Apteki

potrzebnym jest. — Wiadom. w aptece Wróblewskiego, Krakowskie-Przedmieście № 22, vis-à-vis ul. hr. Berga. 4486

Podmajstrzy stolarski

artysta w swoim zawodzie, poszukuje odpowiedniej posady. — Łaskawe oferty w języku niemieckim, przesyłane być mają pod adresem: Edward Heim, Oberstrass, Zürich w Szwajcarii. 4484

DOM do sprzedania

za rogatką Wolską, z ogrodem owocowym, przynoszący dochodu rs. 414, niedochodzący cerkwi po prawej stronie № 24. Wiadomość na miejscu. 4483

W Piątek wieczorem 21 Lipca, zapomni-ano w drodze na Teatralnym Placu

Lornetkę

szylkretową, w futerale. Łaskawy znalazca raczy takową odnieść do szwajcara hotelu Saskiego, za dobre wynagrodzenie. 4482

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej

podaje do wiadomości, że w dniu 16 (28) Lipca r. b., o godzinie 12 w południe, w sali Dworca Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej na stacji Praga, odbędzie się głośna in plus licytacja, na sprzedaż 161 pudów zużytych blach miedzianych, od ceny rs. 9.60 za pud.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane każdodziennie z wyjątkiem dni świątecznych i galowych, w Wydziale gospodarczym Drogi Żel. Warsz.-Teresp. od godz. 10 rano do 3 po południu.

Przystępujący do licytacji, obowiązany jest złożyć w Kasie Zbiorowej Drogi Żel. Warszawsko-Terespolskiej wadium w wysokości 450 rs.

Nieutrzymującym się przy kupnie, wadium po ukończeniu licytacji będzie zwróconem. r—1922

Skład nowych wynalazków

K. EJZENBERGA,

Senatorska № 9, w przechodnim domu Roezlera, w podwórzu, ma zaszczyt polecić:

Wieczne pływalki palące się bez knotów do oliwy (do lampek); **Mydło i płyn** do wywabiania plam z odzienia; **Węgiel chemiczny** do rozrzynania szkła w różne desenie; **Szuwaks gutaperkowy** bez użycia szcetek; **Atrament złoty**, srebrny, sekretny do papieru i wieczny do znaczenia bielizny; **Blyszcz** do bielizny; **Lak amerykański** i cement powszechny do klejenia wszelkich potłuczonych naczyń; sposób użycia bardzo łatwy; **Różne proszki** do czyszczenia plateru i różnych metali; **Masa** do sklejania **Kalosz**, i takowe przyjmuje do reparacji; **Srodek do wyniszczenia** pluskiew i wszelkiego robactwa domowego, wypróbowany przez Urząd lekarski m. Warszawy, za skutek ręczymy; **Pióra wieczne** maczając w wodzie, zamiast atramentu. — Oraz przyjmuje się wszelkie potłuczone naczynia do reparacji i dorabiają się brakujące części bez żadnego znaku. 4490

Rada Miejska Warszawska Dobroczyńności publicznej,

podaje do wiadomości, iż w dniu 26 Lipca (7 Sierpnia) r. b., o godzinie 1-ej z południa, przed tą Radą, odbędzie się licytacja publiczna na oddanie w entrepryzę od dnia 1 (13) Stycznia 1883 r. na przeciąg jednego roku, dwóch lub trzech lat, stosownie do tego na jaki przeciąg czasu uczyniona będzie najkorzystniejsza oferta dostawy:

1. Węgla kamiennego około 28,000 korey rocznie, poczynając od ceny 85 kop. za korzec, i

2. Drzewa sosnowego około 350 sążni kub. rocznie, poczynając od ceny rs. 13 kop. 50 za sążeń kubiczny.

Licytacja odbywać się będzie: na węgle przez opieczetowane deklaracje, z głośnym po otwarciu tychże przetargiem, a na drzewo przez opieczetowane deklaracje, bez głośnego przetargu.

Zyczący sobie przyjąć udział w licytacji, powinni w terminie oznaczonym do licytacji złożyć w Radzie Miejskiej deklarację, na każdą z dostaw oddzielnie, napisaną podług wzoru załączonego, z wymienieniem literami i liczbą ceny, po jakiej licytant zobowiązuje się wziąć dostawy, tudzież terminu dostawy. Przy deklaracji załączone być winno wadium, do dostawy węgla w ilości 2,380 rs., a do dostawy drzewa w ilości 475 rs.

Warunki licytacyjne są do przejrzania w Biurze Rady Miejskiej codziennie w godzinach służbowych.

Wzór do deklaracji:

Na skutek ogłoszenia Rady Miejskiej zamieszczonego w dziennikach miejscowych, niniejszem obowiązuję się wziąć na siebie dostawę (wyszczególnić przedmiot) dla Zakładów Dobroczyńnych m. Warszawy na czas od d. 1 (13) Stycznia 1883 r. na (wymienić na jaki przeciąg czasu), po cenie (wymienić ceny literami i liczbą), za (wymienić miarę) poddając się wszelkim zobowiązaniom wyszczególnionym w warunkach licytacyjnych, które mi do kładnie są znane.

Wadium w kwocie (literami i liczbą) przy niniejszem składam.

Stałe zamieszkanie moje jest (napisać wyraźnie miasto, ulicę, № domu, datę, imię i nazwisko).

P. o. Naczelnika Zakładów Dobroczyńnych w Warszawie **K. Puchalski.**

r—1914

Sekretarz Rady **J. Magnuski.**

Z dniem 1 Lipca otworzonym został W MOSKWIE

„HÔTEL DES PRINCES“

(HOTEL PRINCE),

vis-à-vis pomnika Puszkina, dom Łagunowa

URZĄDZONY Z KOMFORTEM.

Numera od 1 rsr. 50 kop.

W HOTELU WIELKA RESTAURACJA.

Obiady od godz. 2 do 7 po rs. 1.25 i 2.25 à la carte, wydają się w każdym czasie. — Wielkie salony do wynajęcia i gabinety rodzinne.

Zarządzający hotelem, restauracją i kuchnią

Fore.

r—1921

Przysposobienie i sprzedaż niżej wymienionego środka, jako nie zawierającego w swym składzie szkodliwych części dla zdrowia, pozwala się na ogólnych zasadach handlu.

„Mydła Hygieniczne.“

Żadne kremy i kosmetyki nie zdołają w tak krótkim czasie wydelikatnić i upiększyć skórę jak Mydło Mamontowe, skóra żółta, gruba, pomarszczona, ustępuje białości i przezroczystości po kilkudniowym użyciu. Cena 45 kop. Mydło traw egipskich niszczy piegę, wyrzuć, wysypy, spaleniznę. Główny Skład tych mydeł w **Perfumerji à la Renaissance**, Nowy-Swiat № 41; Kocha, Krakowskie-Przedmieście; Leona, Nowo-Senatorska i Chemicz. Laboratorium. Na każdym kawałku mydła powinna być 5-kolorowa banderola, za podpisem Dobrzański. Tylko te mydła uważać za prawdziwe. r1233

Ważne dla PP. Stolarzy.

Przyjmuje się wszelkiego rodzaju roboty na maszynie do szabowania, jako to: gzymsy i kiesztozy i wiercenie dziur do krzesel, wszystko po cenach niskich. — Zakład stolarski **Wiktora Lendorff**, ulica Krochmalna № 40, przy rogu Wroniej. 4453

MŁODZIENIEC

w wieku od 14—17 lat, posiadający dokładnie język polski i niemiecki, potrzebny w fabryce maszyn do kopowania rysunków technicznych, któryby jednocześnie mógł kształcić się w rysunkach i konstrukcjach maszyn. Wiadomość Nowolipie № 12, mieszk. 1. 4382

Bez gotówki li tylko za umiarkowany procent jest do nabycia w najzdrowszej części miasta. 1926r

PLAC

przy ul. Pięknej obok Doliny Szwajcarskiej, lok. 3,841 i 50 k. frontu, z prawem korzystania ze wspólnej szczytowej ściany sąsiedniego domu o 4 piętach. — Wiadom. w Agenturze Ogłoszeń Rajchman i Frenkler Senatorska 22.

Subjekt Handlowy

władający językiem niemieckim i polskim, potrzebny jest do interesu fabrycznego. Kaucja wymagana rs. 1,000. Zopaci mają pierwszeństwo. — Oferty przyjmuje Biuro Anon-sów Rajchman i Frenkler, Senatorska № 22, pod lit. E. H. 1919r

Z powodu słabości jest do sprzedania w każdym czasie, za przystępną cenę.

Skład Wódek

w połączeniu z restauracją i zajazdem. Wiad. Wolska № 8, na miejscu. 4488

Utrzymanie

bardzo dobre i stałe z zabezpieczeniem kapitału dla **wspólnika** niekoniecznie fachowego, w interesie przemysłowo-handlowym w Warszawie, w pełnym rozwoju z **kapitałem do 1,500 rs.** — Wiad. Miodowa 10, prawa oficyna, mieszk. 18/23, od godz. 4—6 każdodziennie. 4481

Do sprzedania zaraz **Para Koni** 4487 po 7 lat, maści karej, wzrostu po 5 werszków. — Widzieć można w każdym czasie, Nalewki № 2, stróż wskaze.

Ogłoszenie.

W Kancelarii Dystansu Inżynierskiego w Warszawie, w dniu 25 Lipca (4 Sierpnia) r. b. o godzinie 12 w południe, odbędzie się licytacja głośna na sprzedaż budynku drewnianego z dachem gontowym pod № 438, przy koszarach Kirasjerskich, oszacowanego w sumie rs. 46 kop. 77, — który to budynek przez nabywcę winien być z miejsca sprzątnięty.

Pragnący przyjąć udział w licytacji winni są podać przed godziną 12 w dniu wyżej oznaczonym deklaracje na papierze ostemplowanym marką 60-kopiejkową i przed licytacją obejrzeć budynek ten wedle wskazania Dozorcy Koszar Kirasjerskich Asesora Kolegjalnego Wittorta; po zatwierdzeniu zaś licytacji żadne skargi i pretensje co do stopnia nieużyteczności lub całości przynależności budynkowych nie będą uwzględnione.

Kaucja dla przystępujących do licytacji oznaczona jest w sumie rs. 5 gotówką; kaucję tę nabywca po skończeniu licytacji winien dopełnić do wysokości 10% od sumy licytacyjnej.

Warunki licytacyjne są do przejrzania w Kancelarii Dystansu każdodziennie od godziny 10 rano do 3 po południu, z wyjątkiem dni świątecznych. 1925r

OSTRZEŻENIE.

Skradzione zostały w d. 6 (18) b. m. rewersa wystawione na imię, Azyelowi Danielskiemu przez osoby następujące:

- 1) Mośka Abrama Marczyka mieszkańca osady Przedeecz, na sumę rs. 200.
- 2) Wojciecha Gawrysiaka ze wsi Rybnars. 54.
- 3) Adolfa Grejlich z osady Przedeecz rs. 111.
- 4) Lorenza ze wsi Kłokoczyn na rs. 50.
- 5) Szulca ze wsi Joasin, na rs. 107.
- 6) Leona Kuleszę z osady Przedeecz, rs. 115.
- 7) Ludwika Malkowskiego, z Przedeecz, rs. 107.
- 8) Józefa Smigielę ze wsi Kłokoczyn, nars. 50.
- 9) Nachman Rauch, z osady Przedeecz rs. 100

Wymienione powyżej rewersa nie mogą być nabywane przez nikogo, gdyż osoby interesowane są o tem zawiadomione. **Rubli sr. 50**, przeznaczają się za wykrycie sprawy kradzieży pomienionych rewersów. 4489

Przy ul. Smolnej № 15, na 2 piętrze z powodu wyjazdu jest do wynajęcia w każdym czasie

APARTAMENT

złożony z 7 lub 5 pokoi z przedpokojem pa-sażem, kuchnią, wygodną i wszelkimi wygodami. — Również do wynajęcia w każdym czasie na 2 piętrze przy ul. Nowogrodzkiej № 21a, Mieszkanie złożone z 6 pokoi z przedpokojem, kuchnią i wszelkimi wygodami. 4479

NOWO-OTWORZONA

PARYZKA FABRYKA RĘKAWICZEK

pod firmą

STANISŁAW KIRCHNER,

Nowy-Swiat Nr 30,

poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności wielkim wyborem Rękawiczek wykończonych jak najakuratniej, tak pod względem kroju jak i szycia.

Ceny bardzo niskie.

Biorącym większe partie, odstępuje się stosowny rabat. 4459

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 2 (14) Sierpnia r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje, na wykonanie robót przy budowie domu dla służby ogrodu Saskiego w Warszawie.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo, złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczetowane deklaracje, napisane na papierze stempowym ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy miasta Warszawy na złożone w tejże kasie wadium w ilości rs. 450, i na koszt ogłoszenia rs. 30, które nieutrzymującemu się przy licytacji zwrócone będą.

Warunki i anszlag, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wykonać roboty przy budowie domu dla służby Saskiego ogrodu w Warszawie, za sumę rs. N. N. kop. N. N. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym

Kwit na złożone w Kasie miasta Warszawy wadium w ilości rs. 450, i na koszt ogłoszenia rs. 30, przy niniejszym załączam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania).

Pisałem dnia N. N. (wypisać dzień, miesiąc i rok).

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko.

1904—r

CERATĘ BIAŁĄ OBRUSOWĄ

jakoteż najlepszego gatunku ceraty barchanowe, posadzkowe i nieprzemakalne, — chodniki i dywany ceratowe.

SKÓRĘ AMERYKAŃSKĄ

prawdziwą „Croquett“ w różnych kolorach, na pokrycia mebli, poleca Skład Obić Papierowych

SEWERYNA MAZUR i S-ki,

plac Teatralny, obok ratusza. 951 r

Gdzie idziesz?

— Do istniejącego od dziewięciu lat, najwykwintniejszego i najtańszego składu gotowych ubiorów męskich E. Sameta, na Senatorskiej № 22... r—1524

A co tam będziesz robił?

— Kupię sobie paltot za 12 rs., garnitur marynarkowy za 15 rubli, tam bowiem tylko dostać można wszelkich gotowych ubrań w największym wyborze i po najtańszych cenach.

FILJA W KIJOWIE

Kreszczatik, dom Linincenkiej.

KRAWIEC Z WIEDNIA,

Warszawa, Senatorska 22.

СКЛАД КРИСТАЛІВ І ПОРЕЦЕЛАНУ
CHWASTKIEWICZA
W WARSZAWIE
ulica Miodowa № 496 (powyżej)

Nauka i wychowanie.

Niemka rodowita zyczy udzielać lekcje i konwersacji. Oferty proszę składać w kancelarję Kurjera Warsz. pod lit. P. P. 9405

Niemka poszukuje miejsca na wyjazd, lub za bonę w miejscu. Ul. Sienna № 7. 9401

Student Uniwersytetu, znający języki nowożytny, udziela języków starożytnych, ruskiego, matematyki. Plac Ś-go Aleksandra № 7, mieszkania 9. 9282

Nauczycielka młoda, z wyższym patentem z gimnazjum III, udziela lekcje, oraz przygotowuje do gimnazjum i pensji. Plac Ś-go Aleksandra № 7, mieszkania 9. 9273

Nauczycielka muzyki z patentem Instytutu Muzycznego, zyczy udzielać lekcje za pokój, lub za pobyt na wsi przez wakacje. Krucza № 2 lit. B., mieszka. 19. 9441

Lekcje kroju sukien damskich na przystępnych warunkach udzielają się w pracowni pod firmą Marji Gałkowskiej, Świętokrzyszka № 35. 9439

Francuzka potrzebna jest zaraz na demiplac. Orła № 9, 3 piętro, stróż objaśni.

Posady i prace.

Uczeń potrzebny jest do pracowni cukierniczej. Wiadomość w cukierni: Marszałkowska № 47. 9359

DO DAM.

W głównym moim zakładzie nanki kroju sukien, okryć damskich i bielizny, Miodowa № 1, wykład prowadzę podług własnej najnowszej metody w 4-ej nowej poprawnej edycji i 5-ej w przekładzie rosyjskim, przodują w nowości wzorów praktycznej zasadzie, wyczerpującej nauce—nie ulegającej zmianie mody nigdy, a tak ułatwiona, że nawet same panie wyczerpują się kroju wprost z miary do każdej figury i mody, a garnirunki z żurnalu.—Cena metody kroju sukien z 37 tabl. rysunkowemi rs. 3, linijki sztucznej ułatwiającej bardzo naukę rysunku form rs. 1 kop. 50; nauka kroju i szycia fasonów z materiałów rs. 13. Udzielać również lekcji kroju bez niczego, a w danym razie i bez centymetra, lecz zawsze według pewnej zasady za darmo moim uczniom.

WYDANIE I-sze co tylko opuściło prasę. Najnowszej metody kroju bielizny męskiej, damskiej i dziecięcej z 16 tabl. rysunkowemi, a tak ułatwiona, że nawet same panie mogą wyuczyć się kroju, zawiera nowe praktyczne i gustowne wzory rozlicznych fasonów, jakie tylko w zakres toalety negligéowej wchodzić mogą. Jest to pierwsze specjalne wydanie wyczerpującej nauki na ulepszonych zasadach opartej.—Posiadanie takiego podręcznika jest prawie niezbędną rzeczą w każdym rodzinnym domu, jako środek do poczynienia znacznej oszczędności. Cena metody rs. 2, na żądanie wysyła się poezta za doliczeniem kop. 30, a metodą kroju sukien za doliczeniem kop. 75. Po kursie udzielane są świadectwa.

K. GŁODZIŃSKI, specjalista w układaniu metod kroju i właściciel wielu szkół.

Znaczny rabat dla PP. Właścicieli domów i dla Administracji

OBICIA PAPIEROWE

z fabryki „Victoria“, zalecają się doskonałym gatunkiem papieru zupełnie niebibulastego, starannością wykonania, doborem, trwałością kolorów i cenach przystępnych.—NB. Fabryka „Victoria“ nie używa wcale Farb Anilinowych, które jakkolwiek świetne na pozór, przedstawiają tę ważną i kosztowną niedogodność, że rozkładają się zbyt prędko pod wpływem światła i wilgoci.—Skład w Warszawie do 1-go Lipca r. b. w Magazynie Francuzkim, przy ulicy Hr. Berga № 16. r—1277

MATTONIEGO

ŻELAZISTE - SÓL BŁOTNA } z trzęsawiska
ŁUG BŁOTNY } pod
Franzensbadem

Dogodny środek dla KAPIELI BŁOTNYCH
Środki do kąpiei Stałowych i Solankowych
Mattoni & Co., Franzensbad (Austria).
Do nabycia we wszystkich aptekach i składach wód mineralnych.

BIURO TECHNICZNE OLSZEWICZ i KERN.

WARSZAWA KIJÓW
Marszałkowska, 54. Kreszczatik, dom Sztiflera.
Jeneralna Reprezentacja Fabryki Konstrukcji Maszyn i Odlewni
Wegelin i Hübner w Halle nad Saalą.

Parowe maszyny ściennie horyzontalne i wertykalne. Pompy parowe dla wody, powietrza, gazu i gęstych płynów. Kompressory, Pompy działające ściśnięciem powietrzem. Patentowane Filter-Prassy najnowszej konstrukcji, najzupełniej wyszadzające. Apparaty patentowane do odżywiania węgla kościannych przy pomocy przegrzanej pary. r—1221

Pierwsze i jedyne w świecie praktyczne polskie MUZEUM PSZCZELNICZE

przy ul. KOSZYKI Nr 1, W WARSZAWIE.

Cena wejścia w dnie powszednie kop. 25; w Niedziele i Święta kop. 15.—Dzieci do 10 lat, przy osobach starszych wchodzi bezpłatnie.

Zwiedzającym Muzeum zapewnia się zupełne bezpieczeństwo od ukłucia przez pszczoły.

Nadto zwiedzającym służy prawo korzystania z rozległego ogrodu angielskiego, połączonego z sadem owocowym, zaopatrzone w wyborowe gatunki jagód i owoców wszelkiego rodzaju.

Bliższe szczegóły w oddzielnych afiszach. 1863r

Rolety żaluzjowe drewniane

praktyczne, że przewyższają wszelkie zagraniczne, wykonywa fabryka Popławskiego na Nowej-Pradze przy ul. Nowopraskiej № 91, w domu własnym, obok fabryki Lilpola i Rau. 4460

Nowo-otworzony wielki Skład Owoców

zagranicznych i krajowych, świeżych i sezonowych, oraz wielki dobór cytryn, pomarańcz i różnych delikatesów, oraz świeży transport Kawiorki ziemniaczanej, Sardynki w różnych gatunkach, Sery i Masło śmietankowe, codziennie świeże litewskie, różne Makarony, Miód Lipiec i w plastrach, oraz Winogrona świeże, bańskie, kuracyjne, węgierskie i krymskie. Ceny najtańsze z całej Warszawy. Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność przy ul. Senatorskiej № 2. Z uszanowaniem—W. ZAŁĘWSKI. 4466

Ważne dla rodziców!

Z upoważnienia władzy edukacyjnej w Szkole prywatnej męskiej, nowo-otworzonej przy ulicy Ciepłej № 2a, oprócz zwykłych nauk, od d. 1 (13) Czerweca, przysposabiają się uczniowie do szkół rzadowych, gdzie także mogą znaleźć stałe pomieszczenie wraz z rodzicielską opieką.—L. J. Grabowski. 4446

RS. 2,000

potrzebne są na dobrą hypotekę.—Wiadomość w Kancelarji Rejenta Kietlińskiego, w Sądzie Okręgowym. 4465

Agent zdolny potrzebny jest do zbierania ogłoszeń handlowych, za dobrą prowizją. Wiadomość w księgarni Teodora Paproczyńskiego i S-ki w Warszawie. Chmielna № 8.

Uczeń potrzebny jest do jubilera. Wiadomość w sklepie jubilerskim obok ratusza dom Blanka. 9374

Człowiek młody, posiadający gruntowne początki języka francuzkiego i niemieckiego, znaleźć może stałe zajęcie. Blizsza wiadomość w księgarni Okońskiego, przy ulicy Miodowej. 9437

Panny potrzebne są zaraz, uzdolnione, porządne, maszynistki i do nauki, do krawieczyny damskiej. Ulica Grzybowska № 5, mieszkania № 37. 954

Buchhalter z wyższym wykształceniem, doznajmiony ze wszystkimi gałęziami buchalterji i rachunkowości, posiadający języki: polski, ruski i niemiecki, poszukuje odpowiedniej posady. Oferty uprasza składać w kancelarję tegoż pisma pod adresem M. 120. 9361

Panna uzdolniona do szycia gorsetów, lub paniątka do nauki jest potrzebna zaraz. Krakowskie-Przedmieście № 79, m. 10. 9351

Panny potrzebne są zaraz do krawieczyny damskiej, uzdatnione i do nauki, do H. Łukasiewicz, róg ul. Dzikiej i Miłej № 25.

Terminator potrzebny do stolarza. Ulica Śliska № 26. 9432

